Բ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 518 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 24 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1885 (Ն. Տ.) 6 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1885 — 27 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 1302

40 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆՉ ԴՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂԿԵԼ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳԻՐ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

غزته‌سی ادارەسنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

Les annonces sont reçues à l'EASTERN AGENCY
Karakeuy, Déirmén han

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

40 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դրամագլուխ	200
» »	Վեցամեայ	» »	100
» »	Եռամսեայ	» »	50
Գաւառաց »	եւ արտասահման		
	Տարեկան	» »	240
Գաւառաց համար եւ արտասահման			
	Վեցամեայ	» »	120
Օտար երկիրներ	տարեկան	դրամ	56
» »	վեցամեայ	» »	28

Դուրս զրկուած յրդեղաց ձանուցմանց գինը Տնօրէնութեան վրայ է։ Խմբագրութեան զրկուած ձեռագիր կամ գրութիւն ետ չի տրուիր։

ԾԱՆՈՒՑՄԱՆՔ ԿԸՆԴՈՒՆՈՒԻՆ
ԻՄԴԸՐՆ ԷՃԷՆՍԻ
Գալաթիայի Նորատունկեան խանը, Գարագիւղ, Տէյիրմէն-խան

Կ. ՊՈԼԻՍ
ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, 23 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՅԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ ՊՈՒԼԿԱՐԱՅ

ՄԵՐ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՔ

Մեր բարեկամներէն օտարազգի ձեռնհաս զինուորական մը, որ այս օրերս Ադրիանուպոլիս զրկուած էր պաշտօնով, տեղեկութիւն կուտայ մեզ թէ յԱդրիանուպոլիս և գէպ ի սահմանագլուխն համախմբեալ օսմ. զօրաց թիւը տակաւին 8,000 է աւելի չէ, բայց թէ նոր վաշտեր կուգան Եգէական ծովէն և Կ. Պոլսէն։ Օսմ և պուլկարական յառաջապահներն իրարմէ բաժնող միջոցն 300 մէգրոպէն աւելի չէ։ Պուլկարաց մէջ յուսաբեկութիւն և վհատութիւն կը տիրէ, Զարին Պուլկարաց Միութեան դէմ բռնած ընթացքին և պուլկար բանակին ուս ապայից հրաժարեցուցման պատճառաւ, քանի որ Պուլկարաց գլխաւոր յոյսը Ռուսիոյ վրայ էր։ Ադրիանուպոլսոյ կուսակալին և հրամանատարին Կ. Պոլսէն բացարձակ հրամաններ զրկուած են, բնաւ ո՛և է առթիւ կրակ չընել Պուլկարաց վրայ, մինչեւ որ յատուկ հրաման տրուի կեդրոնէն։ Մեր բարեկամ այս առթիւ կը պատմէ հետաքրքրաշարժ դէպք մը։ Պուլկար գուսարտակ մը, ընդ հրամանօք պուլկար սպայի մը, կ'ելնէ հետաքննութիւն ընելու օսմ. սահմանաց վրայ, և աչքն անցուցնել Թուրքաց ռազմագիտական կէտերը։ Բայց հետաքննութեան միջոցին, Պուլկարք ճամբան կը կորուսանեն, և Օսմանցւոց ձեռքը կ'իյնան։ Սոքա կը հիւրասիրեն ուզեկիրսոյս Պուլկարներն, օսմ. հրամանատարը սուրճ հրամցնել կուտայ նոցա, և ապա ճամբու դնել կուտայ, առաջնորդելով մինչեւ սահմանագլուխն։ Եթէ Պուլկարք պատերազմին ալ այնպէս ընեն ինչպէս ըրին պատերազմին նախնական գործողութիւնն, այսինքն զինուորական հետաքննութիւնը, Պուլկարական Միութեան ի կատար ածումը շատ յուսալից չերեւիր։

* *

ՍԸՐ Տ. ՈՒՈԼՖ ԵՒ ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐ

Բարեկամ մը որ այս կիւրակի պատեհութիւն ունեցած էր տեսակցելու Սըր Տըրմընտ Ուոլֆի հետ, սա կարեւոր տեղեկութիւնը կը հաղորդէ մեզ։

Սըր Ուոլֆ ծանուցած է թէ իրեն հետ բանակցելու պաշտօն ունեցող օսմ. նոր պատուիրակներն են Բարձր Քեամիլ փաշա և Արիֆի փաշա։ Մինչեւ կիւրակի նոր նիստ տեղի չունեցաւ ի մէջ օսմ. և անգլ. պատուիրակաց։ Նախարարական վերջին փոփոխումն և Ռուսչեւեան Բուլգարի դէպքերն արգելք եղան բանակցութեանց շարունակման։ Բայց Սըր Ուոլֆ կը կարծէ թէ պուլկարական խնդրոյն վերաբացումը նոր այժմ պիտի տայ իւր պաշտօնի։ Ն. Պոլիս։ Անգլիացի պատուիրակը բացարձակապէս կը հերքէ այն լուրերը թէ ինք Աֆղանստանի խնդրոյն վրայ խօսք բացած լինի օսմ. կառավարութեան, կամ անգլօ-թուրք դաշնակցութիւն առաջարկած և կամ Անգլիոյ կողմէ առ Թուրքիա դրամական օժանդակութեան խօսք ըրած լինի։ Սըր Ուոլֆի պաշտօնն այս երեք կէտերէ օ՛չ միոյն կը վերաբերի, և հետեւապէս ինք անոնց վրայօք բան մը չէ ըսած։ Սըր Ուոլֆ երկու որոշ նպատակներ ունի։ Մին է՝ ստանալ Թուրքիոյ գործակցութիւնը վասն խաղաղացման և բարեկարգութեան Սուլտանի, և միւսն է Բ Դրան ընդունել և վաւերացնել տալ բոլոր այն միջոցներ, զորս ցարդ անգլ. կառավարութիւնն ի գործ դրած էր վասն բարեկարգութեան Եգիպտոսի։ Սըր Ուոլֆ կը կարծէ թէ, իւր պաշտօն ի Կ. Պոլիս որոշ եղակացութեան մը յանգելու համար, պէտք պիտի լինի որ ինք նախապէս Եգիպտոս երթայ, և հոն ամեն ինչ տեղւոյն վրայ քննելէն յետոյ, ի վերադարձին ի Կ. Պոլիս շարունակէ բանակցութիւնները։ Այս յայտարարութիւնները կ'երեւի թէ Սըր Տրըմընտ Ուոլֆի պաշտօնն անմիջական արդիւնք ունենալու սահմանուած չէ։

—Դիւանագիտական ակնոց մէջ շատ ծիծաղ շարժած է մասցի դիտողութիւն մը զոր Սըր Տ. Ուոլֆի ըրած էր Պայրամին առաջին օրն, յետ ստանալոյ Բուլգարի դէպքերուն առաջին լուրը։ Միւներ փաշա այն օր դեսպանատունները կը շրջէր, ետ առնելու համար Պայրամի Սկլաւիզին ներկայ գրուելու Կայսերական հրաւէրն, Արեւ. Բուլգարի անակնկալ յեղափոխութեան պատճառաւ։ Սըր Ուոլֆ և Ֆրանսական դեսպան Նոայլի Մարքիզն այն պահուն շրջեմահոկի մը մէջ էին, և երբ Միւներ փաշայի զեկուցման կը տեղեկանան, մինչ Ֆրանսական դեսպանը չէր կրնար իւր զարմանքը զսպել հրաւէրին յետս կոչման համար, Սըր Ուոլֆ, որ արդէն եղելութեան լուրն առած էր, կ'ըսէ հանդարտասէս։ «Կ'երեւի թէ իմ կարմրիկոս (Բոնդիդիւսիոն) հիւանդ է։» —(Ֆրանսերէն Բոնդիդիւսիոն կը նշանակէ թէ՝ կազմութիւն (Ֆիզիքական) և թէ՝ Սահմանադրութիւն, և յայտնի է թէ Սըր Ուոլֆ գլխաւոր հեղինակն եղած էր Արեւ. Բուլգարի Կազմական Օրէնքին կամ Սահմանադրութեան, զոր պուլկարական Յեղափոխութիւնն իրօք հիւանդ (եթէ ոչ մահամերձ) վիճակի մէջ ձգած է արդէն։)

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐԵՐ

ԵՐԵԿԻ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿԵՆ ՔԱՂՈՒԱԾ

—Բէրլրաատ, 29 սեպտ. Բուլգարի դէպքերն այժմ աւելի լաւատեսութեամբ կը դիտուին։ Ժորժալ դը Մէն Բէրլրաատ կէս-պաշտօնապէս կը յայտարարէ թէ, «Ամէն վտանգ անհետացած է, քանի որ Եւրոպա ձեռք կ'առնու խնդիրն և դիւանագիտական կաւշանին վրայ կը դնէ զայն» Կը կարծուի նաև թէ Տէրութեանց դիտաւորութիւնները միայն պիտի բաւեն արգիլելու ազգային ոգւոյ պայթումն ի Սոֆիա, ի Մակեդոնիա և ի Յունաստան։

—Վարսա, 28 սեպտ. առ Տէյլի Քրոնիքլ Ռուս սպայք հեռագիրներ կը մեկնին պուլկար բանակէն։ Միւս կողմէ, բազմաթիւ Ռուսեր գիւղացւոյ հագուստով Դանուբէն կ'անցնին և կ'երթան Շումլայի բանակները։ Պուլկարք գրկարաց կ'ընդունին զանոնք, և ջերմապէս կը ծափահարեն երկաթուղւոյ ամեն կայարանին մէջ։ Ռուս սպայք գովեստիւք կը խօսին պուլկար բանակին վրայ։ Կ'ըսեն թէ Պուլկարք ընտիր զինուորներ կը դառնան։ Բայց չեն ծածկեր թէ, Պուլկարք եթէ միայնակ կռուին Թուրքաց հետ, կը յաղթուին։ Պուլկարաց ձիերն ու կառքերը կը գրաւուին, զինուորական մթերք փոխադրելու Պալքաններն, ուր Թուրքաց դիմադրելու համար կարեւոր պատրաստութիւնք կը լինին։ Շատ Պուլկարք զինեալ են այն Հէրբի Մարդինի և Բիպօտի հրացաններով, զորս Սքոդելէֆ զօրավարը Թուրքացմէ առած էր։

—Պէլկրատ, 29 սեպտ. Տէրութիւնք յոյս յայտնեցին թէ Սերպիա շրջհայեաց և զգուշաւոր ընթացք մը պիտի բռնէ։ Սերպիա միայն լիովին ի գործ դրած լինելով Պերլինի Դաշնագիրն՝ յանձն առնելով մեծամեծ զոհողութիւններ, թէև ի հաշիւ պիտի առնու Տէրութեանց այս խորհուրդը, բայց թէպէտ չպիտի տայ որ իւր շահեր վնասուին Պալքանեան Թերակղզւոյ հաւասարակշռութեան փոփոխմամբ։ Սերպ ազգն այս նպատակին հասնելու համար ամեն զոհողութեան պատրաստ է։

—Գանուբի և Տրնոյի եղերաց գաւառներուն զօրքերն ամրողջովին զինուց ներքեւ առնուեցան։ 40,000 սերպ զօրքեր պատրաստ են առաջին հրամանին ճամբայ ելնելու։

—Պէլկրատ, 30 սեպտ. Մրան Թագաւորը Նիշ գնաց, Սքուբշտինային բացման ներկայ գտնուելու։ Երկաթուղւոյ կայարանին մէջ ու շուրջն հոծ բազմութիւն մը ջերմագին ընդունելութիւն ըրաւ Ն. Վեհափառութիւն։ Պարզ քաղաքացի մը Թագաւորին ներկայանալով, բարձրաձայն խօսեցաւ և խորհուրդ տուաւ որ Հին Սերպիոյ տերէ։ Թագաւորը շատ յուզուեցաւ այս խորհրդաւոր միջադէպէ։

—Լոնտոն, 30 սեպտ. Ի պատասխանի կարգ մը հեռագրաց, որովք իրմէ կը խնդրուէր այժ տալ պուլկարական միութեան, Պ. Կլատսդոն սա նամակն ուղղեց առ Մեթրոպոլիտն (՝) Պուլկարաց. «Բարեկամական հետաքրքրութեամբ մը հետեւեցայ վերջին դէպքերուն։ Եթէ լրագիրք ճիշդ տեղեկութիւն ստացած են, Տէրութիւնք արամագիր են խոհեմութեամբ և չափաւորութեամբ գործել։ Կը յուսամ թէ տեղական ժողովրդոց և իշխանութեանց ընթացքը Տէրութիւնքը պիտի քաջալերէ այս ուղղութեան մէջ։ Շնորհակալ եմ այն ակնարկութեանց համար զոր կ'ընէք իմ ընթացքիս հեռագրաց մէջ զոր ուղղած էք առիս։ Խորհրդարանի զարդ անդամի մը դիրքն ունիմ այժմ։ Բայց ես միշտ պիտի ասեմ այն տեսութիւնները, որք իմ ընթացքիս առաջնորդ եղած են 30 տարիներէ հետէ, թէ՝ իշխանութեան վրայ և թէ՝ ընդդիմադիր կուսակցութեան կարգերուն մէջ, վերաբերմամբ Պալքանեան Թերակղզւոյ։ Աւստրիա Պ. Կլատսդոն պուլկարական Միութեան բոլորովին նպաստաւոր յայտարարութիւն մը կ'ընէ։

—Լոնտոն, 30 սեպտ. Պահպանողական կանգլխաւոր թերթն, Սթանտարդ, խորհուրդ կուտայ Սալզպըրիի Մարքիզին՝ պաշտպանել զԱլեքսանդր Իշխանն ընդդէմ Ռուսիոյ։ Վտանգը, կ'ըսէ, Պուլկարիոյ և Ռումէլիի միութեան մէջ չէ, այլ Բեղրպուրգի դահլիճին յարձակողական աշխարհավարութեան մէջ ի մասին Պալքանեան Թերակղզւոյ։ Մարդին Փոստ կը կարծէ թէ Պիզմարք Իշխանը չպիտի թողատրէ Ալեքսանդր Իշխանին պաշտօնանկումը։

—Վիէննա, 1 հոկտ. Վիէր Ալիէմայնէ Զայտոնդ կ'ըսէ թէ Ռումանիոյ նախարարապետ Պ. Պրադիանօ քաղաքական ողջմտութիւն ցոյց տուած է, եթէ ստոյգ է թէ խնդրեր է Տէրութիւններէն ընդունել և ճանչել Ռումանիոյ չեզոքութիւնը։ Պ. Պրադիանօ, Բանտրի կոմսին հետ տեսակցելէ յետոյ, գնաց Ֆրիէտրիխսրուհէ Պիզմարք Իշխանը տեսնել։ Հոն գնաց նաև Աւստրիոյ դեսպանն ի Պերլին։

—Սոֆիա, 2 հոկտ. Արեւ. Ռումէլիի մէջ բարեկարգութիւնն անվտանգ կը պահուի։ Բազմաթիւ գերմանացի սպայք իրենց ծառայութիւնները կ'առաջարկեն Ալեքսանդր Իշխանին, փոխան հրաժարելու ռուս սպայից։

—Պերլին, 23 սեպտ. Ժորժալ դը Մ. Բէրէր։ կը հերքէ այն զրոյց թէ Ռուսիա կ'առաջարկէ եղեր Ալեքսանդր Իշխանին տեղ կարգել Տանիմարքայի Վալդեմար իշխանն, (եղբայր Ալեքսանդր Գ. Կայսեր կնոջ)։

—Լոնտոն, 23 սեպտ. Թայմզ կը ծանուցանէ թէ, իբրեւ արդիւնք Պ. Կիրսի տեսակցութեան ընդ Պիզմարք Իշխանին, Ռուսիա կը հրաժարի Ալեքսանդր Իշխանին պաշտօնանկութիւնը պահանջելէ։ —Վիէննայէ կը հեռագրուի առ Սրանոպոլ թէ Սերպիա պարտի գոհ լինել իրրև փոխարինութիւն ստանալով Դանուբի եղերքը Մարկէնիի պուլկարական գաւառակը։ Տէրութիւնք կը հաճին այսչափ փոխարինութիւն մ'ընել Միլան Թագաւորին։

—Ռէտէ. 3 հոկտ. Թղթագրամի շրջաբերութիւնը վերստին պարտաւորիչ հրատարակեցաւ, և փոխարէնը Պալքէն մետաղեայ դրամով ստանալ արգիլեցաւ, հելլէնական կառավարութեան նիւթական մեկնելու ընդհանուր զինուորական պատրաստութեանց համար։ Նոյն նպատակաւ Ազգային Պանքան 12 միլիոն ֆրի մետաղեայ դրամ տուաւ կառավարութեան, և յանձն առաւ ուղղակի չափ ալ թղթադրամ տալ։

—Լոնտոն, 3 հոկտ. Բեգրսպուրկէ կը հեռագրուի առ Տէյլի Նիւզ թէ, երբ Դեսպանախորհուրդ գումարուի, Թուրքիա պիտի առաջարկէ որ իրաց նախկին վիճակը նոր ուժեամբ հաստատուի Ռումէլիի մէջ։ Գերմանիա, Աւստրիա, Իտալիա և Ռուսիա այժ պիտի տան այս պահանջման։— Թայմզ կը ծանուցանէ թէ միայն Անգլիան է որ կ'ընդդիմանայ Ալեքսանդր Իշխանին պաշտօնանկութեան։

—Լոնտոն, 30 սեպտ. Պ. Կիրս, որ Զարը տեսնելու համար վաղիւ ասա պիտի գայ, այսօր Պիզմարք Իշխանին հետ տեսակցած է ի Ֆրիէտրիխսրուհէ։ Բարձրաստիճան ռուս պաշտօնեայ մը, որ ասա կը գտնուի Զարին հետ, կը հաստատէ թէ Պ. Կիրս կը ջանայ Դերմանիոյ հաւանութիւնն տանող Պուլկարիոյ դրաւման ի ռուս զօրաց։ Ռուսիա զինուորական դրաւման մը պարտականութիւն և միանգամայն արտօնութիւն ունենալ կը կարծէ, ըստ որում այս դրաւման նպատակը պիտի լինի ազգային շարժման ծաւալումն արգիլել։ Բայց կ'երեւի թէ միւս Տէրութիւնք այս մասին համամիտ չեն Ռուսիոյ, մանաւանդ Լոնտոնի և Վիէննայի դահլիճք Ռուսիոյ զինեալ միջամտութիւնը կը նկատեն նոր և ամենածանր խառնաշփոթութիւն մը։ Կ'երեւի նաև թէ Պ. Պիզմարք ալ սոյն մտաք պիտի պատասխանէ Պ. Կիրսի, որով յուսալի չէ յաջող ելք Ռուսիոյ ձեռնարկած բանակցութեան համար։ — Թէեւ ծանուցուած էր թէ Զարն հոկտ. 12 ին պիտի մեկնի Բոսֆէնհակէ, բայց կ'երեւի թէ, Բուլգարի խնդրոյն ադագաւ, աւելի շուտ պիտի մեկնի։

—Լոնտոն, 30 սեպտ. Ելմտական նախարար և Եւրեսիոխանական ժողովոյ Վարիչ Սըր Միքայէլ Հիքս Պէչ, այս երեկոյ խօսելով քաղաքական գումարման մը մէջ, և Բուլգարի խնդիրը քննելով, ըսաւ թէ Տէրութեանց հաստատած պայմանագրութեանց խզումը պէտք չէ տեղի ունենայ առանց նոցա հաւանութեան։ Անգլ. կառավարութեան պարտքն է խառնութեանց ծաւալն արգիլել և գտնել լուծում մը, որով ապահովի արդարութիւն և պահպանուի եւրոպական խաղաղութիւնը։ Սըր Միքայէլ խօսիս քննադատելով Պ. Կլատսդոնի եգիպտական աշխարհավարութիւնն, ըսաւ թէ ցորչափ անգլ. զօրքերն Եգիպտոսէն հանելու խօսք ըսուի, կարելի չպիտի լինի քաշուիլ Եգիպտոսէն պատուով, ապահովութեան մէջ թողլով զեգիպտոս և բոլոր աշխարհի շահերն։

—Վիէննա, 30 սեպտ. Իտալիա ծանոյց անգլ. կառավարութեան և հաւանօրէն նաև ուրիշ Տէրութեանց, թէ կը բաղձայ Պերլինի դաշնագրին անվթար պահպանման։ բայց ամեն բանէ առաջ կ'ուզէ որ արդի տագնապը վերջ դտնէ առանց արիւնհեղութեան։ Իտալական կառավարութիւնը կը մասնակցի այս մտօք Տէրութեանց ամեն ձեռնարկներուն։

—Մոսքուա, 30 սեպտ. Պ. Կատկով, իւր Մոսքովսկի Վեդոմոսթի լրագրոյ մէջ, կարծիք կը յայտնէ թէ Պալքանեան իրաց վիճակը պարտի վերահաստատիլ ո՛չ թէ Ռումէլիի և Պուլկարիոյ արդէն կատարեալ միութիւնը խորտակելով, այլ պուլկար երկրին ներքին և արտաքին յարաբերութիւնները վերակազմելով։ Այս բան կը կատարուի առանց զինեալ միջամտութեան, եթէ ի գլուխ Միացեալ Պուլկարիոյ դրուի ո՛չ թէ բախտախնդիր մը, այլ գործի մարդ մը։ Պերլինի դաշնագրին տրամադրութիւնները տառ առ տառ վերահաստատելով նոր խռովութեանց առիթ մը միայն կը տուուի, և ոչինչ կը կարգադրի։ Հարկ անհրաժեշտ է Պերլինի դաշնագրին տեղ յոյժ տարբեր կարգադրութիւն մը հաստատել նոր դաշնագրով մը, որ միայն Պալքանեան Թերակղզւոյն չվերաբերի։

—Աթէնք, 1 հոկտ. Յունաստան պատասխանեց Տէրութեանց յորդորներուն թէ հելլէն կառավարութիւնը պիտի բռնէ զգուշաւոր ընթացք մը, իւր ընելիք տնօրինութիւնն որոշելով ըստ այն լուծման որ պիտի տրուի պուլկար խնդրոյն։

—Լոնտոն. 1 հոկտ. Պերլինէ կը հեռագրուի առ Սրանոպոլ. Պիզմարք Իշխանը պիտի յայտարարէ առ Պ. Կիրս թէ ինք ամենայն ազդուութեամբ կը հակառակի այն ամեն բանի որ կը բնայ վերարանալ Արեւելեան խնդիրը։ Բայց Իշխանն ընդդէմ չէ Ռումէլիին ընդ Պուլկարիոյ միացման հաւանելու։ պայմանաւ որ այս փոփոխմամբ չվրդովի Եւրոպոյ խաղաղութիւնն և միացեալ Պուլկարք շարունակեն մնալ ընդ գերիշխանութեամբ Վեհ. Սուլթանին։

—Ռուսական լրագիրք մեծ համակրութեամբ կը խօսին Թուրքիոյ նոր նախարարութեան վրայ։ «Օտարազգի և մեր լրագիրները, կ'ըսէ Ռուսկի Կուրիէր, որք շատ լաւ կը ճանչեն Թուրքիոյ նոր նախարարութիւնը, կը հաւատան նա կազմուած է Թուրքիոյ ամենամարդասէր, զարգացեալ և լաւագոյն անձերէն, որք կուսակից են խաղաղութեան և առաւել շուտով համաձայնութեան մը յանգելու Եւրոպայի հետ։

—Սեբաստուրիի մեծահարուստ Պուլկարք և պուլկարական դատին համակրող Ռուսեր մեծաքանակ գումար կը հաւաքեն Պուլկար երիտասարդաց միջոց տալու, որ կարողանան զինուորական բարձրագոյն կրթութիւն ստանալ Ռուսիոյ դպրոցներուն մէջ։

— Ռուսիոյ պատերազմական նախարարը անցոյ 18 ին Բեղրպուրկ վերադարձաւ արտասահմանէն։

— Նովոյէ կը գրէ։ «Եթէ Ռուսիա հակառակի Պուլկարիոյ Միութեան, այն ժամանակ Եւրոպայի մեծ տէրութիւնքն ալ կ'ուզեն զայն ընդունիլ։ Ինչպէս Ռուսիոյ դեսպանները Սոֆիոյ մէջ գրեցին, հեղինակներն Բուլգարի Կազմական Օրէնքին, Սահմանադրութեան, զոր Սոֆիոյ Ազգային Ժողովն հրատարակեցաւ, Ռուսական դեսպանները ինքն ալ մասնակցեցան։ Ռուսական դեսպանները ինքն ալ մասնակցեցան։ Ռուսական դեսպանները ինքն ալ մասնակցեցան։

մանակ Տէրութիւնը գործը խաղաղութեամբ պիտի վերջացնեն։ Իսկ ընդհակառակն եթէ կարեկցութիւն ցուցնենք, և եթէ չտալնք օգնել Պուլկարաց ընդդէմ Թուրքիոյ, այն ժամանակ Եուրոպան պատերազմի անխուսափելի է։

— 1886 ի Ծովային Նախարարութեան գործոց համար յատկացուած է 40,000,000 ռուբլի. այս ծախքերն հետեւեալ կերպով բաժնուած են. 1. Նաւանգիստներու և կեդրոնական վարչութեանց համար, 1,683, 356 ռուբի. 2. Նաւային վարժարանաց համար 515,463 ռուբլի. 3. Նաւաշինութիւն և նաւային սպառազինութեան՝ 16, 975 568 ռուբլի. 4. Ծովային հրետանի թնդանօթաց 3,237,518 ռուբլի։

— Նովոյէ կը յայտնէ թէ խաղաղ վերջաւորութիւն մը պիտի ունենայ իրաց ներկայ կացութիւնն։ Նովոյէ խորհուրդ կուտայ Մակեդոնիոյ հանդիստ մնալ, ապա կը մխիթարէ հետեւեալ խօսքերով. «Մակեդոնիոյ Պուլկարաց շահերն պիտի չի մոռցուին Դիպլոմատիոյին մէջ, որովհետեւ Ռուսիոյ կը պատկանի վերջնական ձայնը։»

— Սերպ կառավարութիւնն այս օրերս զինուորական զանգան պիտոյք գնեց Վիէննայի մէջ։ Սերպիական «Կարմիր Խաչի» Ընկերութիւնն եւս շարժուն հիւանդանոցները կը կազմակերպէ։ Բազմաթիւ երիտասարդ բժիշկք և բժշկական ուսանողք Վիէննայէն Պելգրատ դնացած են, պատերազմին մէջ ծառայելու։

— Գարատաղի իշխանին պատերազմական վիճակի մէջ դրած զօրաց թիւն է 18,000։

— Սերպ կառավարութիւնը Վիէննայի սեղանաւորներէն փոխառութիւն մը կնքեց 15 միլիոն ֆր. ի, և գումարին մէկ մասն անմիջապէս ստացաւ։

— Պուլկար կառավարութիւնն հաւանած է անգլ. կառավարութեան առաջարկութեան, և 44 ու կէս միլիոն ֆր. ի փոխարէն կը դնէ Ռումելիա-Վանայի երկաթուղին։

— «Երեւելի պուլկար հոգեւորական մը», մեր Պուլկարիոյ ամենէն խելացի մարդոցմէն, սա խօսքն ըսեր է Թայմի Վիէննայի թղթակցին.

«Միութիւնը պարզապէս Պուլկար ժողովրդեան գործն եղաւ, և ոչ մէկ կառավարութիւն կամ աշխարհավար մատ ունէր անոր մէջ։ Դժբախտապէս հաճելի չէ եղած Ռուսիոյ, և ասոր համար յոյժ կը ցաւինք. զի ճշմարտապէս երախտապարտ ենք Ռուսիոյ վասն ամեն բանի որ ըրած է մեզ։ Ցուսանք թէ վրէժխնդրութեան չի դիմեր, և մանաւանդ վրէժը մեր իշխանէն չի լուծեր, որ կրցած է իր ձեռքն առնուլ պուլկար ժողովրդեան սիրտը։ Բաց ասած, ո՛ր. չափ ոգեալի վիճակ մը կը լինէր նոր իշխան մը դնել մեր վրայ, երբ մեր ազգային գործողութիւն Տէրութեանց միաձայն հաւանութեան չարժանանայ։ Մեք ընդունեցինք մեզ տրուած իշխանը։ Նա սովրեցաւ հանկնալ զմեզ, մեք ալ սովրեցանք սիրել զնէր։ ոչ ոք բրաւուք ուր զայս սպասկրզելու։ Եւրոպիոյ ցամաքային Տէրութիւնք ուղղակի կամ անուղղակի նիւթական շահեր ունին ի Պուլկարիա։ Անգլիա բարոյական շահեր միայն ունի։ Ռուսիոյ, Անգլիոյ կը վստահինք թէ այս խնդրոյ մէջ անարդարութիւն չպիտի ընէ մեզ։»

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կրօնական ժողովը իւր չարաթական նիստն ըրաւ երէկ յԱղդ. Պատրիարքարան և անհատական ինչ ինչ խնդիրներով զբաղեցաւ։ Յաջորդ նիստը տեղի պիտի ունենայ չորեքշաբթի 23 սեպտ. ի Ղալաթիա։ Ժողովը հանրային խնդիրներով պիտի զբաղի այդ նստին մէջ։

Երէկ Բաղ. ժողովոյ Ատենապետ Վսեմ. Նուրեան էֆէնտի Պատրիարքարան երթալով, երեք չորս ժամու չափ տեսակցեցաւ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր հետ։ այս տեսակցութեան ներկայ էր նաև Կրօն. ժողովոյ Ատենապետ Դեր. Խորէն Վարդապետ Սըրբազան։

Դեր. Փիլիպոս Եպիսկոպոս Նաճառեան և Արժ. Մաղաքիա վարդապետ Տէրունեան երէկ ի Պատրիարքարան ներկայանալով, Պարայի ազգային կալուածոց առթիւ իրենցմէ պահանջուած տեղեկութիւնները գրաւոր կերպով հաղորդեցին Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր։

Ըստ յանձնարարութեան Ազգ. Պատրիարքարանի, Դեր. Դէորգ վարդապետ Իւթիւճեան՝ ընկերակցութեամբ Ղազարոսեան Գրիգոր և Քէմէճեան Ռուբէն էֆէնտիներու՝ Սամաթիոյ եկեղեցին երթալով, տեղւոյն Թաղ. Խորհրդոյ թեր ու դէմ կուսակցութեանց կարծիքները լսեց, և աշխատեցաւ բերել զնոսա ի հաշտութիւն։ բայց ինչ ինչ կէտերու մասին երկու կուսակցութեանց մէջ համաձայնութիւն գոյացնելու համար, Դեր. Դէորգ վարդապետ մինչեւ յառաջիկայ կիւրակէ պայմանաժամ դրաւ, որպէս զի նոյն օրը միանալով իրենց համաձայնութիւնն յայտնեն և ապա յանձնախումբն ըստ այնմ խնդիրը տեղեկագրէ ի Պատրիարքարան։

Ինչպէս երէկ խոստացած էինք, մեր այս աւուր երրորդ երեսին մէջ կը հրատարակենք երկու նամակ, մին Քիշնեւէն՝ Նկարագրող քաղաքին մէջ տեղի ունեցած հանդէսներն, և միւսն Օտէսայէն՝ բացատրող Վեհ. Մակար Կաթողիկոսի բռնկիլը ընթացքը դպրոցական խնդրոյն մէջ։

Կը լսենք թէ Տիվրիկի ազգայինք Էվքաֆի դատարանին բողոք մը տալով խնդրած են որ Տիվրիկի եկեղեցւոյն վաքֆի փոխանորդ անուանուի Կ. Պոլսոյ Հայոց Պատրիարքարանը։ քան որում այժմեան փոխանորդն ապօրէն ընթացք մը կը բռնէ իւր գործառնութեանց մէջ։

Պուքրէշի աւագ քահանայ Տ. Միքայէլ Հայրն երէկ առաւօտ մայրաքաղաքս հասաւ։ Ինչպէս յայտնի է, Ն. Արժանապատուութիւնն, որոշմամբ Ազգ. Վարչութեան և հրաւիրանօք Սեւանիկի ազգանոց Մանաժողովին, մէկ քանի օրէն Սեւանիկ կ'երթայ հոգեւորապէս միսիթարելու համար տեղւոյն Հայերն, որք այնքան երկար ատենէ ի վեր զուրկ մնացած էին հայկական եկեղեցւոյ պաշտամունքէն և կրօնական պէտքերէ։ Մանաժողովը՝ որոյ ատենապետն է Գրիգոր էֆ. Բաշալեան և ատենադպիրն Տիրան էֆ. Սեթեան, ամսական բաժանմունքագրութեամբ պիտի հայթայթէ իրենց հոգեւոր հօր պէտքերը։

ՆԱՄԱԿ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պատուարժան Տնօրէնութիւն Աբէթ և Մաֆս լրագրոց։

Մաֆսի ընթերցողներէն շատեր, հակառակ ձեր արդէն ըրած զեղուցմանց, կը կարծեն տակաւին թէ ես մասն ունիմ Մաֆսի Խմբագրութեան և Տնօրէնութեան մէջ, ուստի և հարցումներ ու առաջարկներ կ'ուղղեն ինձ։

Զայս սեպհ կարծիք միանգամ ընդ միշտ ուղղելու համար՝ հարկ կը համարիմ անգամ մ'ալ իմ կողմէ յայտարարել թէ ես ԲՆԱՒԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՉՈՒՆԻՄ «ՄԱՍԻՍ»ի ԵՒ «ԱՐԵՒԵԼՔ»ի ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ, և թէ միայն Աբէթէլի Թերթոնը թարգմանելու պաշտօնն ստանձնած եմ։

Խնդրելով որ սոյն յայտարարութիւն հանրիք հրատարակել Աբէթէլի և Մաֆսի մէջ։ Մնամ. . . .

Կ. Ս. ԻՒԹԻՒՃԵԱՆ

1885 Սեպտ. 24

ԲԱԶՄԱՎԷՊ

(Դ. ՊՐԱԿ ԵՌԱՄՍԵԱՑ)

ՀԱՆԴԷՍ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ուխտագնացութիւն. — Ցիրուցան Հայոց ի Կիպրոսէ Փոտոլեան։

Մաֆսնէբրոնիւն Նախնեաց։

— Պատմութիւն Ցոմսեփայ և կնոջ Նորա Ասանեթի։

— Պատմութիւն Վրաց ի Զուանշիրէ։

Անդրանիկ հայ ոգեբնակներեանց.— Մարտիրոսութիւն Ս. Հռիփսիմեայ։

Փերդուածք Ղուսկիանոս Երգչի Կարնեցւոյ։

Պ. Ց. Խիրդէեան յԱշխարհանդիսին Պարտոյի։

Սանասարեան Վարժարան։— Ցայտագիր 1885–86 վարժարանական տարւոյ։

Սղագրութիւն Հայկական։ Տեղեկութիւն։

— Կազմութիւն Դրամեանս։

Հանուսուութիւն տեսութեանս զՄարիբասեան աւանդութենէ։ ըստ Մ. Խորենացւոյ։

Սաեփանոս Ռոշքա։

ՀԱՆԴԷՍ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ

Ուղեւորութիւն ի Պոմպէյ Հնդկաց։

Անուիսկրանա կամ Իսպաշարէլ քաղաքի եւ կեղեցւոյն մէջ պահուած հոչակաւոր Նոյն-խարքն։

ՀԱՆԴԷՍ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

Ծաղկոփ-ը յԵրուսաղէմ։

Ցնեգոստոս Կեսար (Ուսոփոս)։

Դրուատ չինական կենաց (Ուսոփոս)։

Մահ Յովհաննայ Տնարք (Գուլիվր Տաքվիրեը)։

Առիւծն Փլորենտիայ (Մէլվոս)։

Ընթացք մարդկային կենաց (Սիրբոնիս Հոլիս)։

Եգիպտոսի մէջ գտնուած և քննուած յիշատակարանք։

ԿԻՆՈՓԷՐՈՒԹԻՒՆ։— Կոստանդ Գօրլէն։

Թագաւոր Լիրանց։— Վիլիամսոնութիւն Ե. Ալոսի։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ԱՊՍՏԱՄԲՈՒԹԻՒՆ

ԳՈՒՄԱՐՈՒՄՆ ԴԵՍՊԱՆԱՑ

Պուլկարական խնդրոյն համար կիրակի օրը գումարեալ Խորհրդոյն ներկայ էին, բայց ի Քարթի կոմսէն՝ որ կը նախագահէր, գերմանական դեսպան Պ. Բատովիձ, ֆրանսական դեսպան Նօայլի Մարգիզն, անգլիական դեսպան Սըր Ուիլիամ Հուայդ, ռուսական դեսպան Պ. Նելիտոֆ և աւստրիական դեսպան Պ. Քալիչէ։ Նիստը տեւեց իբր հինգ ժամ։

Այս գումարում թէև չարաթի համար որոշուած էր, սակայն Պ. Բատովիձ նոյն օր կայս. պալատն հրաւիրուած լինելուն պատճառաւ, նիստն յետաձգուեցաւ յայլորդ օրուան։

Դեսպանք երկրորդ գումարում մը ունեցան երէկ առանց համաձայնութեան մը կարենալ յանգելու և հաւանական է որ վաղը վերսին գումարին։

ԵէՓԷրԷ խօսելով դեսպանական գումարման վրայ, հետեւեալ տողերը կը գրէ.

Կ'երեւի թէ կայս. կառավարութիւնն այլ եւս միջակ վստահութիւն մ'ունի Տէրութեանց դիւանագիտական գործողութեանց վրայ և թէ եզրոյի ըմբռնումն՝ «Դուն տեղ ջնջէ՝ որ Աստուա՝ ղ տեղ ջնջէ» կ'սկսի ծանանել այս վերջին աւուրց խառնվեալ կացութեան վրայ։ Բ. Դրան այս արամադրութեանց պատճառը կը բացատրուի բնականաբար, երբ ի նկատի առնունք այն դառնութիւնները զորս կրեց ամեն անգամ որ զինու զօրութեամբ զսպել չուզեց շարժումները։ Մի մոռցած է հիւպատոսաց այն հռչակաւոր պաշտօնն որ՝ առանց արիւնհեղութեան և երկու կողմանց նպաստաւոր կերպիւ պիտի լուծեր Հէրսէքի հնճռոտ խնդիրը։ Հապա 1876–1877ի Դեսպանախորհուրդն ի Կ. Պոլիս, որմէ երեք ամիս յետոյ ծագեցաւ Արեւելեան պատերազմն։ Հապա դեսպանաց գումարումն Եգիպտոսի դէպքերէն յետոյ և յառաջ քան զամբակոծումն Ալեքսանդրիոյ՝ ձեռամբ Սըր Սէյմուրի, այժմ Լորտ Ալչէսթէր...

Այսքան դիւանագիտական միջոցներ ու գործներ ոչինչ հաստատած կամ արդիւնած լինելով, և կայս. կառավարութիւնը վերջին տարիներու անընդհատ ազդեցութեան ներքեւ գտնուելով, չէր կրնար և չկրնար ընդունիլ Եւրոպիոյ Դիւանագիտական միջամտութիւնն, բայց եթէ այն յուսով որ անմիջական օգուտ մը քաղէր անկից։

Այս միջամտութիւն պէտք էր դատուիլ իւր առաջին արդիւնքներէն։ Ադ, մինչեւ ցարգ ուրիշ արդիւնք չունեցաւ բայց եթէ քաջալերել զՊուլկարս իրենց ապստամբութեան մէջ ընդդէմ Պէրլինի Դաշնագրոյն։ Օր աւուր կ'աւելնայ անոնց յոյսը թէ պիտի տեսնեն իրենց այս բացայայտ բռնարարման նուիրագործումն։ Կայս. կառավարութիւնը չէր կրնար վարանիլ իւր իրաւունքներն ի գործ ածելու, առանց կնճռոտ կացութիւն մը ստեղծելու վտանգին ենթարկուելու։ Հետեւարար կը յուսացուի թէ պիտի որոշէ ազդու գործողութեան մը ձեռնարկել, որով կարենայ վերսին ձեռք բերել իւր դիրքը Արեւելեան Ռումելիի մէջ և այսպէս Պերլինի դաշնագիրն յարգել տալ պալքանեան միւս փոքր Տէրութեանց որք փորձեն չեղել անկից։

ՉԱՆԱԶԱՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՔ

Սպարապետութիւնը պարանագիր կնքելու վրայ է Լոյտի ընկերութեան հետ, որպէս զի աւստրիական շոգենաւք 40,000 օսմ, զօրք փոխադրեն Իզմիրէն, Արշիպիլագոսի կղզիներէն և ասիականնաւահանգիստներէն ի Տէտէ-Ագաճ և ի Սեւանիկ։ (ԷՓՕՔԷՐԷՍ)

Մուսթաֆա-Փաշայի զինուորական հրամանատար Տարիսմանը Մէկմէտ փաշա չուզելով ազատ անցագիր տալ և այլ լրագրոյ թղթակիցներուն որք կ'ուզէին սահմանագլուխն անցնիլ, թղթակիցք Ադրիանուպոլիս վերադարձեր և իրենց խնդիրն յայտներ են Թահիր փաշայի որ հրահանգ խնդրեր է Սպարապետութենէն։

Սպարապետութիւնը բանակցութեան մէջ է Ղալաթիոյ քանի մը վաճառականաց հետ որպէս զի Ադրիանուպոլիս յանձնել տայ պէտք եղած քանակութեամբ իւղ, ալիւր և ուրիշ պաշարք բանակին գործածութեան համար։ Ցարմարագոյն գներն առաջարկած են Պ. Պ. Թրլոպ, Եորկիատէս և Հաննարտ։

Կայս. երկրորդ զօրաբանակի հրամանատար Միւշիր Թահիր փաշա կատարելապէս ապաքինած լինելով մեծ փութով կ'աշխատի զինուորական գործոց։ Քանի մը գունդ զօրք Ադրիանուպոլսէն Մուսթաֆա-Փաշա զրկուած են։ Երկրորդ զօրաբանակի կենդրոնատեղւոյն և սահմանագլխոյն վրայ գտնուող յառաջապահ գունդերու միջեւ կատարուած զինուորական գործողութիւնք հետզհետէ կարեւորութիւն կ'ստանան։ Ընդհակառակն, Ադրքանդր իշխանին մեկնելէն ի վեր, խոր լռութիւն յայտնուած է պուլկարական բանակին ոգեւորութեան և ազմուկներուն՝ հանդէպ Մուսթաֆա-Փաշայի։ Ադրիանուպոլսոյ գաւառին գիւղերու Պուլկար բնակիչք յուզման նշան չեն տար։ Կատարեալ անդորրութիւն կը տիրէ քաղաքին և գիւղերէից մէջ։ (ԷՓՕՔԷՐԷՍ)

Լարիսայէն կը ծանուցանեն թէ հակապուլկարական մեծ ցոյց մը տեղի ունեցեր է։ Քաղաքին իսլամ, յոյն և հրեայ հասարակութիւնը միահաղոյն բողոքեր է Արեւ. Ռումելիի պուլկարաց կողմէ գրաւման դէմ։

Իւլէմա Ալի էֆէնտի ոգեւորիչ ճառ մարտասաններ է, յայտարարելով ի մէջ այլոց, թէ Պուլկարք անարժան հանդիսացան իրենց տրուած ազատութեան, այն բազմաթիւ հարստահարութիւնց պատճառաւ որոց ենթարկեցին զիսլամս և զՀոյս։ Ատենաբանին առաջարկութեամբ, ժողովուրդը բողոքոյ հեռագիր մ'ուղղեր է Եորկիոս Թագաւորին։

Պուրկազէն Բնակիչներու բողոքոյն գրուած նամակ մը կը ծանուցանէ թէ Փիլիպէի առաջամեայ կառավարութեան դեր-նախագահ Տոքթ. Զօմաքոֆ Պուլկաց հասեր է Կ. Պոլիս գալու համար։ Կը կարծուի թէ Տոքթ. Զօմաքոֆ՝ որ բաւական ժամանակ կեցած է արդէն ի Կ. Պոլիս՝ ուր կարեւոր դիրք մը կը վայելէր, յատուկ պաշտօնով մը կուգայ։

Միւս կողմէ կը ծանուցուի թէ Տոքթ. Զօմաքոֆ և Հաճի Բէթրոֆ մայրաքաղաքս կը գտնուին արդէն և պաշտօն ունին ինչ ինչ յայտարարութիւններ բնել դեսպանաց։

Փիլիպէի առաջամեայ կառավարութիւնն որոշեր է, կ'ըսէ ՄէՓէՔՕ, ընդդիմանալ ամենայն ուժգնութեամբ պահել տակաւին Տրիկալարի և Պորթիւիի փաշայութիւնները, մինչեւ որ «հաշտնին կարգադրուի»։ Անշուշտ պատրուակ մը լինելու է այս, վասն զի Տրիկալարի փաշա գրեթէ պահանջ չունի, իւր ամսականներն ամբողջապէս ստացած լինելով Արեւելեան Ռումելիի կառավարութեան Սեւուէլէն։ Իսկ Պորթիւիք փաշայի խնդիրը տարբեր է, վասն զի երկու ամսական կանխիկ ստացած է։ Ամեն պարագայի մէջ, կ'երեւի թէ Պուլկարք դիտմամբ Փիլիպէի մէջ պահել կուզեն այս երկու պաշտօնատարներն, որպէս զի Կ. Պոլիս չգան ու տեղեկութիւն հաղորդեն իրենց զինուորական զօրութեան վրայ։

Վերին Ալպանիոյ կայս. զօրաց հրամանատար Էֆէյեվ փաշա Սելանիկ հասեր է ուստից շոգենաւ նստելով մայրաքաղաքս կուգայ։

Քանթիէն (Լսկիճէ–Ադրիանուպոլսոյ կուսակալութեան մէջ) կը գրեն թէ տեղւոյն Իսլամ և Յոյն հասարակութիւնն ի ժողով գումարուելով, բողոք մ'ստորագրեր են պուլկարական ապստամբութեան դէմ, յայտարարելով թէ պատրաստ են իրենց աջակցութիւնը նուիրել կայս. կառավարութեան, իրաց նախկին վիճակի վերահաստատման համար։

Թրէբէ Ագրիանուպոլսոյ մասնաւոր թղթակիցը սեպտ. 22 թուով կը գրէ.

Պուլկարք սկսած են եւս քաշուիլ Արեւելեան Ռումելիի սահմանագլխէն։ Վերջին լուրերէ կը տեղեկանանք թէ Աղէքսանդր իշխանը Թըրնովու կը գտնուի, նոյնպէս Փիլիպէի ոստիկանաց հրամանատար Պորթվիք փաշա և քաղաքապետ զօրաց հրամանատար Տրիկալարի փաշա ի Սոֆիա կ'ուղեւորուին։

Վառնայէն կը գրեն առ Բ.Ռ.Դ.Ն.Ն.Էլ թէ տեղւոյն Իսլամաց արգիլուեր է Կ. Պոլսոյ հետ յարաբերութիւն ունենալ։ Նոյնպէս հաստատուած է այն լուր թէ թուրք լրագրոց ի Պուլկարիա մտնելն արգիլուեր է։

Նեսլոյ կը ծանուցանէ թէ Փիլիպէի ՀէՔԼ լրագիրը վերջին դէպքերուն առթիւ խափանուած լինելով, խմբագիրը կնոջ հագուստով Սիրոյ անցեր է։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

Անցեալ շաբթու երկրորդ Միթինկ մը տեղի ունեցեր է Աթէնքի մէջ։ Խուռն ամբոխ համախմբուեր է քաղաքին մեծ հրապարակին վրայ, ունկնդրելու համար ծերունի ուսուցիչ Կէնատիոսի որ խօսեր է մէկ ժամէ աւելի։ Ատենաբանն յիշեցուցեր է նախնի Յունաց և անոնց արքային հայրենասիրութիւնն, և յոյս յայտներ է որ Եորկիոս Թագաւորը ներկայ պարագայից մէջ արժանի պիտի հանդիսանայ իւր նախահայրց։ Կէնատիոս վերջացուցեր է ատենաբանութիւնը, ցոյց տալով այն վտանգը զոր պիտի ստեղծէ պուլկարական Միութեան վաւերացումն մեծ Տէրութեանց կողմէ և յայտարարելով թէ հեղլէն ժողովուրդը չխնայեր ոչ և է զոհողութիւն յօգուտ հայրենեաց։

Այս ատենախօսութենէ յետոյ, որ ջերմաջէս ծափահարուեր է, ժողովուրդը միաձայնութեամբ հետեւեալ որոշումը քուէարկեր է։

«Աթէնքի հեղլէն ժողովուրդն՝ որ կը բաղկանայ բոլոր յունական քաղաքաց և գաղթականութեանց ներկայացուցիչներէն, բարեաստ է տեսնելով իւր թագաւորն որ կը վերադառնայ քաջալերել և եռանդուն։ Նա կը յուսայ թէ Հեղլենաց թագաւորն կըմբռնէ, կընդունի և որոշած է կատարել իւր նուիրական պարտականութիւններ, թէ արդի պարագայից մէջ՝ որք յոյժ կենսական են հայրենեաց համար՝ թագաւորն ուրիշ բարկամ և ծնողք չպիտի ունենայ բայց եթէ զՀեղլէնս, և հայրենեաց յանդիմանութենէն միայն պիտի երկնչի։ . . .

«Ժողովուրդը կը բերկրի տեսնելով որ թագաւորն ինք առաջին օրինակ կը հանդիսանայ զոհողութեան և անձնուիրութեան առ հայրենիս, հանրային օգտին համար հրաժարելով արքունի գանձուն եկամտից կէսէն։ Հեղլէն ազգը կը յուսայ թէ այս օրինակին պիտի հետեւին ամեն անոնք որք վճարում կ'ընդունին կառավարական գանձէն, քաղաքային, զինուորական պաշտօնեայք, ինչպէս և հանդուսեան թոշակ ստացողք, վասն զի հայրենեաց փրկութիւնը մեծամեծ զոհողութիւններ կը պահանջէ։»

Այս որոշման վրայ, ժողովուրդը ցրուեր է «Կեցցէ՛ Արքայն. կեցցէ՛ Յունաստան» աղաղակելով։

Հելլենական բանակէն բազմաթիւ սպայք գրաւորապէս յայտներ են պատերազմական Նախարարին, թէ պատրաստ են, պատերազմի ժամանակ, ծառայել հայրենեաց առանց ռոճիկի և թէ կը ցաւին որ միջակ կարողութեան տէր լինելով, իրենց սուրը միայն կը կարողանան նուիրել հայրենեաց։

Յունաստան բնակող Մակեդոնիացիք որոշեր են կամաւորաց գունդ մը կազմել «Մակեդոնիան Գունդ» անուամբ։ Այս նպատակաւ մասնախումբ մը կազմուեր է յԱթէնք, «Բառնասեան» կոչուած սրահին մէջ, ուր առաջին նըստին հարիւրէ աւելի կամաւորք գրուեր են, այս նպատակաւ բացուած Մատեանին մէջ։ Այս կամաւորք զինուորական վարժութիւններ կընեն ամեն օր, պաշտօնէ քաջուած սպայից առաջնորդութեամբ։

ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼՍԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

(Մեր յատուկ թղթակցէն)

ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ, 22 սեպտ.

Մրգեղինաց նահանդէս արտաքսման համար գրուած արգելքն եւս առնուեցաւ և Կուսակալութեան կողմէ նահանգիս գիւղաքաղաքներուն հրահանգ տրուեցաւ ազատ թողուլ ցրեենեղինաց փոխադրումը։

Թունճա գետին եղերքը գտնուող գիակը վատահմբաւ թաքուցուսոյ մ'է, զոր շուանով խեղդելով, պարկի մը մէջ դրեր և գետեղեր են։ Հընորհիւ անխոնջ ջանից քաղաքիս ոստիկանապետ Էէքէրիա էֆէնտիի, որ տիւ և գիշեր անձամբ կարգապահութեան ոգեւորելով հսմայն բնակչաց համարումը և յարգանքը կը վայելէ, այս գիշեր ձերբակալեցաւ մարդասպան։

ԴԵՍՊԱՆԱԿԱՆ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆԵՐ

Աթէնքի օսմանեան դեսպան Վսեմ. Թէվֆիգ պէյ Պերլին փոխադրեցաւ նոյն պաշտօնով և Վսեմ. Ռկեհաչ էֆէնտի անուանեցաւ դեսպան Աթէնքի։

Պէլգրատի օսմանեան դեսպան Թաւլիտ պէյ Թէհրան փոխադրեցաւ նոյն պաշտօնով, և հիւպատոսական գործոց Դիւանի տնօրէն Զիա պէյ անուանեցաւ դեսպան Պէլգրատի։

Արտաքին գործոց նախարարի նախագահ խորհրդական Վսեմ. Ֆախրի պէյ Միտիլլի կառավարիչ անուանուեցաւ։ Ն. Վսեմութիւն երէկ Բ. Դուռն երթալով, տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։ Ֆախրի պէյ իւր պաշտօնատեղին կ'ուղեւորի չորքշաբթի օրը։

Մայրաքաղաքիս հոլանտական և սերբիական դեսպանք երէկ Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցան Արտաքին գործոց Նախարարի փոխանորդ Բարձր. Արիֆի փաշայի հետ։

Վեհ. Սուլթանին հրաւիրանօք, գերմանական դեսպան Պ. Բատովիձ չարաթ օրը Եըլտիզի պալատն երթալով պատիւ ունեցաւ Ն. Կ. Վեհափառութեան ներկայանալու։

Դեսպանատան առաջին թարգման Պ. Շրէօտէր որ կ'ընկերանար Պ. Բատովիձի, ներկայ գտնուեցաւ այս ունկնդրութեան որ յոյժ երկար տեւեց։

Անգլիական արտասովոր պատուիրակ Սըր Տրըմմնտ Ուոլֆ երէկ Բ. Դուռն երթալով, տեսակցութիւն մ'ունեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։ Այս տեսակցութեան ներկայ էին Վսեմ. Արիֆի փաշա և Արտաքին գործոց Նախարարի խորհրդական Տատեան Վսեմ. Յարութիւն էֆէնտի։

Իտալական դեսպան Քորթի կոմսը չարաթ օրը սեղան մը տուաւ ի պատիւ Պ. Բատովիձի, Ն. Վսեմութեան վերադարձին առթիւ։ սակայն գերմանական դեսպանը նոյն օր կայս. պալատն հրաւիրեալ լինելով, չկրցաւ անձամբ պատասխանել Քորթի կոմսին հրաւէրին։ Անգլիական, ֆրանսական, ռուսական և աւստրիական դեսպանք միայն ներկայ գտնուեցան սեղանին։

Տեղական լրագիրք ոմանք հրատարակած էին թէ իտալական կառավարութիւնը չէր հաւանած ընդունիլ զՔեալլ կոմսն իբր սպանիական դեսպան ի Հռոմ, դիտել տալով թէ Կ. Պոլսոյ այժմեան դեսպանը Պապին աշխարհական իշխանութեան հաստատման նը. պատաւոր գաղափարներ ունէր։

Այս տեղեկութիւնն կը հերքուի բացարձակապէս։ Արդէն, Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարար Պ. Տէրլէթիս Հռոմի լրագրոց մէջ կէս պաշտօնական ծանօթութիւն մը հրատարակել տուեր է, յայտարարելով թէ իտալական կառավարութիւնը բերկրութեամբ կը տեսնէ Քեալլ կոմսին Հռոմի դեսպանութիւնն և յիշեցնելով թէ այդ դիւանագէտ՝ երբ անդամ էր սպանիական Մերակոյտին՝ սքանչելի ատենաբանութիւն մը մ'ըրած էր ի նպաստ իտալական միութեան և Ումպէրթ թագաւորին կառավարութեան։

Թագաւորն և Մարգարիտա թագուհին երեք անգամ իրենց ներկայութեամբ պատուած են Քեալլ կոմսին կողմէ տրուած պարահանդէսներն, երբ կոմսն Հռոմի սպանիական դեսպանի պաշտօն կը վարէր ժամանակաւ։

Վաղը տեղի կունենայ Օամ ծխախոտի Բէժիի ընկերութեան բաժնետերաց ընդհանուր ժողովն։

Այս գումարման ներկայ գտնուելու համար մայրաքաղաքս եկած է յատկապէս Պ. Պլայերէօտերի որդին։

Նախորդ Խոտիլ Իսմայիլ փաշա այս օրերս Քարլսպատ հասեր է, ընկերակցութեամբ քանի մ'եգիպտացի իշխանաց։ Կը պատմուի թէ Ն. Բարձրութիւն անցեալ տարուան վրայ զգալապէս նիհարցած է։

Բէժիի նախորդ տնօրէն Պ. Հաքիթն Լէնկ ընտանեօք Լոնտրա ուղեւորեցաւ։

Կը լսուի թէ Իզմիրի գաւառական իշխանութիւնք քանի մ'ամիս առաջ դատի կոչած էին այն դեղագործներն որք առանց արտօնագրի դեղարան բացած էին։ Դատի ենթարկեալ անձինք՝ որոց մեծ մասն օտար հպատակ են, կ'առարկէին թէ իրենք դեղագործութեամբ կը պարապէին արդէն այդ պահանջումը տրամադրող օրինաց հաստատութենէն չառաջ։ Այս դատը որ կը տեւեր քանի մ'ամսէ ի վեր, իւր վճիռն տացեր է Իզմիրի նախագահ ատենին առջեւ, որոյ համեմատ քառասուն և ինն դեղարանք պիտի փակուին եւ իւրաքանչիւրին տերը 10 ոսկւոյ տուգանք մը պիտի վճարէ։

Հիւպատոսարանաց թարգմանք որք ներկայ գտնուած էին գատին բոլորքեր են այս վճռոյն դէմ։

Աղքուրի զինուորական վարժարանց ընդհանուր քննիչ Ֆոն Տէր Կոյզ փաշայի ընտանիքն հոկտեմբեր ամսոյ մէջ Գերմանիա պիտի երթայ։

Ֆրէտերիք Լէօբօլտ իշխանն որ իգմիր կը գտնուէր մայրաքաղաքս գալու համար, յանկարծ ընդհատեր է իւր ուղեւորութիւնն ուղղակի Գերմանիա վերադառնալու համար։

Ոստիկանութիւնը ձերբակալեց Իսմիր անուն անձն որ անցեալ շաբթու կատաղութեան վայրկեանի մը մէջ վիրաւորած էր իւր կինը, զոքանչն և աղջիկը։

Վիրաւորեալ կանայք կը խնամուին Հասէքիի հիւանդանոցին մէջ և վիճակնին այնքան ծանր չէ։

ԹՐԱՄՈՒԼՅՈՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՊՈԼՍՈՅ

ՀԱՇՈՒՈՒԹ

1885 Սեպտեմբեր 1 էն մինչեւ 30

	Օրական	Ամսական
Պէշիքթաշի գիծ	5747.96	172438.75
Ա.քսէրայի »	5383.41	161502.30
Շիշլիի »	5700.11	171003.25

Տնօրէն

Ա. ԹՐԻՒԼՅ

Կ. Պոլիս

1885 Հոկտեմբեր 5

ԱԶԳ

ԹԱՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴՈՅ Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՆՉ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՊԷՇԻԿԱՇԻ

Ս. Եկեղեցւոյս Իւսկիւտար Իմամխէի վագՁէն՝ Կարապետ գալՁա փողոց կրկին 6 թիւ մահկիալ մնացած 396 կանգուն գետնէն 5 կանգուն լայնութեամբ և 22 կանգուն երկայնութեամբ 110 կանգուն գետնին, կանգունը 8 ղրշէն 880 ղրշ գին սաղ կայ։ ուստի յիշեալ գինէն 0/0 ին 5 աւելի տուող եթէ կայ, պարտի յառաջիկայ կիւրակէ (29 սեպտեմբեր) մինչեւ ժամ 5 ի Խորհրդարան հրամայել, ուր պէտք եղած գործողութիւնք վերջնականապէս պիտի գործադրին։

1885 սեպտ 23

Պէշիկթաշ 1—3

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԽՆԴԻՐ

Բէյրթ, 3 հոկտեմբեր

Երեսփոխանաց ժողովի։— Նախարարապետ Գ. Թիֆա, Արեւելեան գործոց մասին հարցապնդման մը պատասխանելով, կը յայտարարէ թէ ո և է կարգադրութիւն եղած չէ ի Քրէմիէր։ Թէ տէրութիւնք կը ջանան պահել Պէրլինի դաշնագիրն, և թէ անոնցմէ ոչ մին կ'արգելու գիւրքիա իւր իրաւունքներն ի գործ դնելէ, եթէ կամի։

Գ. Թիֆա կը յայտարարէ նաև թէ բնաւ խնդիր չկայ գրաւելու զՊոսնիա և Հերսէք, այլ թէ՝ եթէ խաղաղ լուծման մը յանգելու մասին տէրութեանց ջանքերն ի դերեւ ելնեն և եթէ Աւստրօ-Հունգարիոյ կենսական շահերն վտանգի ենթարկուին այդ պատճառաւ, կառավարութիւնն իրեն կը վերապահէ պէտք եղած որոշումն ընել։

Նիշ, 4 հոկտեմբեր

Սերպիոյ խորհրդարանը դիկտատորական իշխանութիւն տուաւ թագաւորին։

Սերպիական Հին-Սերպիացիներն ուղղած մը մատուցին թագաւորին՝ Հնոյն-Սերպիոյ ազատութեան համար։

Ըստ բաղձանաց թագաւորին, խորհրդարանն առ այժմ պիտի զբաղի ընթացիկ գործերով և եռաթի պիտի թողու պատասխանի ուղերձը։

Աթէնք, 4 հոկտեմբեր

Երեսփոխանաց ժողովն ի նիստ հրաւիրեալ է հոկտ. 23 ին։

Զէթինէ, 4 հոկտեմբեր

Նիքոլա իշխանն յատուկ պաշտօնով Վիէնա և Բեռլին զրկեց իւր թիկնապահներէն մին։

Պուքրէշ, 4 հոկտեմբեր

Ամենակատարեալ հանդարտութիւն կը տիրէ միշտ ի Ռումանիա։

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՔ Ի ՖՐԱՆՍԱ

Փարիզ, 5 հոկտեմ.

Երէկ տեղի ունեցան երեսփոխանական ընդհանուր ընտրութիւնք։

Պահպանողական ցանկերը գերազանցած են Արեւմտեան և Հիւսիսային կողմերը։ Նոր խորհրդարանին աջակողմը նախապէս կարծուածէն ստուար կը թուի։

Մեծամասնութիւնը պատեհական պիտի լինի, այլ տակաւին չգիտցուիր թէ պիտի հակակշռէ՞ ծայրագոյն աջակողման և ձախակողման կուսակցութիւնները։

Գ. Ժիւլ Ֆէրրի վերընտրեցաւ։

Փարիզի ընտրութեանց արդիւնքը տակաւին ծանօթ չէ։ սակայն Գ. Գ. Ֆլէմանսոյի, Ռոշֆորի և ուրիշ արմատականաց ընտրութիւնք հաւանական են։

ՊԱՏԵՂԱԿԱՆՆԵՐ ՅՈՒՂԹՈՒԱԾ

Փարիզ, 5 հոկտ. իր.

Եբէոպ. ընդարձակ.—60 նահանգաց համար ծանօթ արդիւնքն է։

Պահպանողականք կը շահին 44 աթոռ արդէն իրենց ունեցածներուն վրայ։

Համեմատականք կը շահին 142 աթոռ։

Փարիզ, 6 հոկտ.

81 նահանգաց համար ծանօթ արդիւնքն է։

Աջակողմեան ընտրելիք ընտրեալ	165
Ձախակողմեան ընտրելիք ընտրեալ	141
Համեմատականք	399

Հանրային կրթութեան նախարար Գ. Կոլէջ, առեւտրական նախարար Գ. Լըկրան և երկրագործական նախարար Գ. Հէրվէ-Մանկոն չվերընտրեցան։

Փարիզի ընտրութեանց արդիւնքը ծանօթ չէ տակաւին։

ԱԺԱՆՍ ՌԻԻԹԷՐ

Լոնտոն, 3 հոկտ.

Այս առաւօտեան Թէրդ խմբագրական մը կը նուիրէ Պալքանեան Թերակղզւոյն իրաց վիճակին և կ'ըսէ թէ Սերպիոյ և յունաստանի ցանկութեանց իրագործման անհրաժեշտ պայմանն այն է թէ այդ տերութիւնք Եւրոպիոյ բարեացակամութիւնը ձեռնտնեն յանկարծուստ իմն խզելով խաղաղութիւնը։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ԳԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐԱՍ

Գալաթիա, 22 Սեպտեմբեր

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՅ

2 ամիս Լանարքի վրայ պանքայի)	109 1/2
3 » » » (վճարելի)	109 1/8
3 » Բարիզի » (պանքայի)	23 02 1/2
3 » » » (վճարելի)	23 10

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՅ

Օսմանեան Քոնսոլիտ

	Դահեկան
Երէկ երեկոյ գոց. (Միայն D. Սէրիի Գ. Կ.	15 3
Գօրսայի գոցուելէն վերջը »	14 38
Բէրլէի մէջ »	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ »	15 7
Բարձրագոյն գին »	15 13
Նուազագոյն » »	15 7
Կէս օրին »	15 12 1/2
Փոխառութիւն 1858)	
» 1862) A. Սէրիի Գ. Կ.	25 20
» 1860)	
» 1863) B. » » » »	15 5
» 1872)	
» 1865)	
» 1869) C. » Գ. Կ.	15 5
» 1873)	

Իւնիֆիտ եգիպտական

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	70 30
Այս առաւօտ բացուեցաւ Գ. Կ.	71 5
Կէս օրին	71 10

ԲԱԺՆԵՏՈՒՄՔ

Ոսմանիէ Ժէնէրալ Գ. Կ. Ընդ. Լ.	3 20
Բրեսի Ժէնէրալ » » Օսմ. »	6 10
Պանք ու Գոնս » » » »	4 —
Ոսս. Շանժ է վալէօր » » » »	3 20
Թրամուէյ » » » »	282 1/2
Բուսմէլիի երկաթուղի Ֆր.	35 10
Ոսկիկասիօն ու Բրիտրիթէ »	—
Բասմենթուզիթ Լաւրիոմի »	55

Ընթացք դրամոց

Ոսմանեան ոսկի	գրշ.	100
Ֆրանգոց	»	87 32
Ընգլիական ոսկի	»	110 13
Հոլ Խրէերիալ	»	90 18
Հրիմից	»	51 12
Ռուսպլի թղթադրամ	»	9 25
» արծաթ	»	89 30
Ֆիորին	»	8 26
Մէտ. արծ. (տարբ.)	»	108 2
Վենցոց	»	102 30
Հինգոց	»	102 20
Մէթալիք	»	97 10
Պղինձ	»	—
Թղթադրամ	»	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 5 հոկտեմբեր, ժամ 5 փայր. 15 երեկոյ

Ընդ. քոնսոլիտ	99 7/8
Օսմ. » Սերի Դ. բացուեցաւ	13 3/4
» » » գոցուեցաւ	13 7/8 (՞)
» » » Ա.	26
» » » Բ.	15 1/4
» » » Գ.	13 7/8
Օթոման 1871	68
Փոխառութիւն 1877	81
Պանք Օթոման	9 7/8
Ռուսական փոխառ. 1873	93 1/2
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիտ)	64 3/4
» առանձն. (բրիմիէժիէ)	88 1/8
Տպրա Պանիէ	61 3/4
Ֆոմնիթալ (փոխառ. Բոչիլա)	85 1/2
Հունգարական պրատաթուզիթ 40/0	— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	— —

Վիէննա, 5 հոկտեմբեր, ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	126 30
Օսմանեան երկաթուզի	17 50

Բարիզ, 5 հոկտեմբեր, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Իրանական Ռանթ 4 1/2 0/0	109 30
» » 3 0/0	80 22 1/2
Օսմանեան քոնսոլիտ Սերի Դ. բացուեցաւ	13 85
» » » գոցուեցաւ	14
» » Սերի Բ.	14 75
» » Գ.	13 90
Օսմանեան երկաթուզի	36
» Ռէժիի բաժնեթուղթք	— —
Պանք Օթոման	497 50
Գրեսի Լիոնէ	522 50
» Ֆոնսիէ	1305
Բաժնեատոմ Լիոնի	1247 50
Ռուէզի ջրանցք	2005
Ռուսական 5 0/0 1877ի	99
Իտալական Ռանթ	94 67 1/2
Եգիպտական միացեալ	327 50
Ոպանիական (արտաքին)	57 3/4
Բրիտրիթէ թիւրք	350
5 0/0 Հելլենական	295
Զէք Լոնդրայի վրայ	25 21

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 5 հոկտեմբեր, ժ. 10 վ. 30 երեկոյ

Իրանական Ռանթ 4 1/2 0/0	109 25
Օսմանեան քոնսոլիտ Սերի Գ	14 05
Եգիպտական	326 25

ՄԱԿԱՐ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ

ՐԻՇՆԵՒ, 18 սեպտ.

Ամսոյս 14 ին և 15 ին մեծ և փառաւոր հանդէսներ տեղի ունեցան։ 14 ին առաւօտուն Նաւակատեաց սրբոյ Խաչի տօնին սրբազան պատարագ մատոյց Գեր. Գրիգոր Սրբազան արքեպիսկոպոս Օագինեանց տեղական Հայոց Մայր եկեղեցւոյ մէջ և ձեռնադրեց երկու դպիրներ ի սարկաւագութիւն, մէկը Բիշնեւի եկեղեցւոյ համար և միւսը Նախիջեւանի եկեղեցիներէն միոյն համար։ Նոյն օրը երեկոյեան ժամը 4 ին ատենները ժողովուրդը թէ՛ հայադի և թէ՛ օտարազգի սկսան խռնիլ մեծ բազմութեամբ ի Ս. եկեղեցին Հայոց, որովհետեւ նոյն երեկոյեան ժամերգութեան պիտի գար հանդէս Նորին Վեհափառութիւն Սրբազնագոյն Կաթողիկոսն ամենայն Հայոց։ Բիշնեւի Հայոց եկեղեցին դեռ ա՛ն քան բազմութիւն տեսած չուներ իւր մէջ։ եկեղեցին և բակը և բակի շուրջը փողոցները բոլորովին լցուած էին, քաղաքապահ զօրքեր կարգ կը պահէին որ անկարգութիւնք չլինին և բազմութիւնը իրարու անհանգստութիւն չպատճառեն։ Հրաւիրակ սրբազանները Գրիգոր արքեպիսկոպոս և Յովակիմ եպիսկոպոս զգեստաւորեալ բոլոր հոգեւորական դասու հետ եկեղեցւոյ բակին մէջ կը սպասէին գալստեան Նորին Վեհափառութեան։ Ճիշդ ժամը 5 ին հեռուէն տեսնուեցաւ Նորին Սրբութեան կառքը չորս ձիով լծուած և դիմացը կաթողիկոսական շքեղը նստած իւր համազգեստով։ անմիջապէս սկսան զանգակներ հնչեցնել. ամէնքը սրտատրոփ և ցնծալից կ'սպասէին տեսնել զՆորին Վեհափառութիւնն և Նորա Հայրապետական օրհնութիւնն առնել. երբ մօտաւ կառքը եկեղեցւոյ բակը և բացուեցաւ դուռը, իջաւ մէջէն Վեհ. Հայրապետը, խաչակնքեց ամենուն վերայ և յետոյ առաւ շուրջառ և խաչ և գաւազան. հոգեւորական դասն անմիջապէս սկսաւ երգել «Ուրախ լեր Ս. եկեղեցի» շարականը և այդպէս հանդիսաւոր կերպով մտնելով եկեղեցի և պատշաճաւոր սաղմոսերգութենէն յետոյ, Նորին Վեհափառութիւնն ինքներն օրհնեց ժամասացութիւնն և սկըսաւ երեկոյեան ժամերգութիւն շատ փառաւոր և ներդաշնակ երգեցողութեամբ։ Երբ աւարտեցաւ ժամերգութիւնն, Նորին Վեհափառութիւն նոյն հանդիսաւոր կերպով եկաւ եկեղեցիէն և գնաց իւր վեհարան՝ թողնելով իւր սիրելի որդւոց սրտերուն մէջ անպատմելի ցնծութիւն և խնդութիւն։ Յետոյ Սինոդի անդամ Գեր. Յովակիմ եպիսկոպոս երկու քահանայացուներուն տուաւ կոչումն քահանայութեան և ժողովուրդը արձակուեց։ Միւս օրը Ս. Խաչի վերացման տօնի օրը Վեհ. Հայրապետը առաւօտեան ժամը 8 ին բարեհաճեցաւ դալ դարձեալ եկեղեցի և ինքը սկսաւ առաւօտեան ժամերգութիւնը և մնաց եկեղեցւոյ մէջ մինչեւ պատարագի ժամանակ և գնաց, իսկ պատարագին նոյն Գեր. Յովակիմ եպիսկոպոս ձեռնադրեց երկու քահանայացուներն փառաւոր հանդիսիւ, օգնականութեամբ Գրիգոր Սրբազան արքեպիսկոպոսի և հոգեւորական դասու, ի ներկայութեան խուռն բազմութեան ժողովրդոյ։

Ժողովուրդը լցեալ անպատում իրնդութեամբ և զգալով կատարեալ հոգեւոր միխիթարութիւն, արձակուեցաւ ժամը 2 ին մօտ երբ վերջացաւ հանդէս ձեռնադրութեան և սրբազան պատարագն, անմոռաց դրոշմելով իւրեանց սրտերու մէջ այդ աւուրց գեղեցիկ յիշատակը։

ԱԿԱՆԱՏԵՍ

ՌՈՒՍԱՀԱՅՈՑ ԴՊՐՈՑՆԵՐԸ

ՕՏԵՍՍԱ, 10 Սեպտեմբերի

Գիտնալով որ իմ սիրելի հայրենակից ազգայինս Տաճկաստանի մէջ կը փափաքին հաւաստի տեղեկութիւններ ունենալ Ռուսաստանի հայ դպրոցաց խնդրոյն ինչ գրութեան մէջ լինելու մասին՝ և թէ նորընտիր Վեհափառ Հայրապետն ամենայն Հայոց ի՞նչ կարգադրութիւններ ըրած է կամ մտադիր է ընել այդ դպրոցաց վերստին բացման համար, բաղդաւորութիւն ունենալով նաեւ այս շաբթուս անձամբ դիմել Քիշնեւ եւ ներկայանալ Նորին Վեհափառութեան Սրբազնագոյն Կաթողիկոսի ամենայն Հայոց, հայցել Նորա Հայրապետական օրհնութիւնը և այդ դպրոցական առարկայի վերայ խօսելու և կարեւոր հաւաստի տեղեկութիւնք ստանալու առիթն ունենալ, կը փութամ Աբէ-Եւէի խմբագրութեանդ միջոցաւ յայտնել ի գիտութիւն սիրելի ազգայնոց թէ՝ Նորին Վեհափառութիւն յօրէ հաստատութեան իւրոյ ի Կաթողիկոսութիւն ամենայն Հայոց զանազան տեղերէ և զանազան անձինքներէ թախանձագին խնդիրներ ստացեր է և կ'ստանայ ազգային փակեալ դպրոցաց դռները վերստին բանալոյ կարեւոր տեսութիւնքը այժմէն իսկ փութացնելու համար։

Նորին Վեհափառութիւն առանձին փութ և խնամք ունենալով արդէն իւր սիրելի Ազգի զանազակ ուսման ծարաւը յագեցնելու, սկսած է վիճակաւոր Առաջնորդներու միջոցաւ կարեւոր և անհրաժեշտ հաւաքուած տեղեկութիւնները ժողովել բոլոր Կովկասեան և Անդրկովկասեան շրջանները մէջ 91 յունուարի այսր ամի գտնուած հայ դպրոցներու համար, որոնք փակուեցան Պետական ձեւ յայտնի կարգադրութեան համաձայն։

Հասկանալի է արդէն որ դպրոցական գործը այնպիսի մի ծանր կերպարանք ըստացած է և այնպէս անասպացոյց և թիւր ճանապարհներով յառաջ վարուած է այդ մասին եղած գրագրութիւնքը, որ այդ խնդիրը անմիջապէս այժմէն իսկ շտապով լուծել, կարգադրել կամ ո՛ր և է առաջարկութիւն կամ խնդիր անել բարձրագոյն իշխանութեան անհնարին և անկարելի բան է։

Այսպէս, և ինչպէս հաւաստի տեղեկացայ, Նորին Վեհափառութիւն շատ հանգամանաց անծանօթ դրելով, չունենալով նաեւ իւր մօտ այն բոլոր գրագրութիւնքը որք եղած են հանգուցեալ Հայրապետի և Բարձրագոյն Գաղաքական իշխանութեան մէջ, միւս կողմէ քաջ ճանաչելով և հասկանալով որ գլխաւոր տարաձայնութիւնքը և անհաճոյ հետեւանաց տեղի տալը ի ցաւ սրտի ազգայնոց, յառաջ եկած են թիւրիմացութիւններէ և չկամենալէ, ըստ կանխագոյն արարեալ առաջարկութեան, կազմել և յօրինել ընդհանուր և կանոնաւոր ծրագիրներ հայ դպրոցաց ներքին և արտաքին մասանց կառավարութեան համար և թէ՝ նախքան որ և է խնդիր կամ առաջարկութիւն անել Բաղաքական Իշխանութեան՝ անհրաժեշտ հարկաւորութիւն ընդ առաջ կ'ելնէ յետ հասուն խորհրդածութեանց կազմել ծրագիրներ ազգային բոլոր դպրոցաց համար որ Պետական Վարչութիւնը լաւ ըմբռնել կարողանայ թէ իւրաքանչիւր դպրոց ի՞նչ նպատակ ի՞նչ դասընթաց ունի եւ, վասն որոյ Նորին Աստուածընտիր Վեհափառութիւն իւր առաջին պարտք և նուիրական պաշտօն համարելով ազգի այդ ցաւին կանոնաւոր և օրինաւոր ու հաստատուն ճանապարհներով դարման տանել, բայց չունենալով Բեռարարիոյ հայերու մէջ այնպիսի զարգացեալ ուսումնական հայադէտ և հայ ազգի կարեաց և պիտոյից ծանօթ ազգայինք, որոց հետ կարեւոր խորհրդակցել այդ փափուկ և մեծամեծ առարկայի վերայ, կոկել, մշակել հարցը հիմնովին և օրինաց թղթատրած ճանապարհի վերայ կանգնեցնել գործը, անփոխոյն միտքը դրած է ընդ փոյթ ուղեւորիլ ի Կովկաս և այնտեղ տեղական ազգայնոց բանիմաց անդամներէն կազմելով յանձնաժողով մը մեկնել նոցա դպրոցական գործոյն իսկական հանգամանքները, լսել նոցա առողջ դատողութիւնքը, տեղեկանալ ազգայնոց կարքին և ցանկութեանը և ըստ այնմ կազմելով պէտք եղած ծրագիրներ, ուսումնական և խստեմ հայադիտաց օգնդակութեամբ, օրինաց ճիշդ տրամաբանութեան համաձայն, Ս. Էջմիածնի Սինոդի ձեռքով դիմել Պետական դուռներ կարեւոր խնդիրքով և առաջարկութիւնով և հայցել շնորհք և ողորմութիւն Ամենողորմած Կայսերն ամենայն Ռուսաց ի վերայ սիրելեաց և հաւատարիմ Ազգին իւրոյ։

Թէ այս ճանապարհը ամենէն կանոնաւոր և օրինական է, թէ՝ Պետութիւնը ինքնին սիրելով և յարգելով ճիշդ օրինապահութիւն և ամենայն օրինական ճանապարհով եղած միջնորդութիւն և խնդիր, պիտի յարգէ անշուշտ և պիտի կատարէ անշուշտ Նորին Վեհափառութեան այդ պիտի կանոնաւոր ճանապարհաւ եղած միջնորդութիւնը, դորան ոչ մի տարակոյս չկարող լինել և մենք վստահ ենք այդ մասին, քանի որ արդէն իսկ պարզ կ'երեւնայ թէ ՆՈՐԻՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՄԵԾՈՒԹԻՒՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ԿԱՅՍՐՆ ամենայն Ռուսաց ո՛րքան ողորմած և ո՛րքան բարեմիտ է առ Ազգն Հայոց եւ առ Նորին Հովուապետ Սրբազնագոյն Կաթողիկոսն ամենայն Հայոց։

Ուրախ եմ չատ որ կը կարենամ այսպիսի մի միամտական տեղեկութիւն հաղորդել իմ սիրելի ազգայնոց։ Ցանկանք և աղօթենք ուրեմն որ Աստուած պարգեւէ մեր Նորընտիր Հայրապետին երկար կեանք եւ առողջութիւն որպէս զի կարող լինի իւր բարի մտադրութիւնները և ցանկութիւնները իրագործել յօգուտ ազգի եւ եկեղեցւոյ։

Գ. Գ.

ԳԱԼԱՏԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՐԵՒԵԼՅԻ ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷ ՔԱՂԱՔԱԾ

ՆԻԿՈՄԻԴԻԱ, 14 սեպտ.

Արդէն նախորդ նամակաս խօսած էի գաւառիս Երեսփ. ժողովի Ա. նիստի առթիւ, յորում մի միայն զբաղեցաւ Մայր Դիւանի կազմութեամբ։— Ուրախալի է յայտնել թէ Մայր Դիւանն ամբողջութեամբ ընդունեց իւր փափուկ պաշտօնն, բացի Բ. Ատենադպիր Ա. էֆ. Ազարեանէ։ Ահա այսօր ևս պիտի խօսիմ հանառօտիւ Բ. և Գ. նիստերի առթիւ, որոնք տեղի ունեցան յաջորդաբար ամսոյս 12ին և 13ին։ Ժողովն իւր Բ. նիստի մէջ մի քանի խնդիրներով զբաղելէ և Կրօն. ու Քաղ. ժողովների հանրաստուութիւններն առնելէ վերջ, որը՝ և Առաջնորդ Հոր հանրաստուութիւնն կը համարուի, անմիջապէս ձեռնարկեց այս ժողովների կազմութեան, որոնք ըստ սահմանադրութեան դադրած էին, զի լրացած էր իւրեանց երկու տարուայ շրջանն։

Ժամանակն արդէն տարաժամած էր երբ վերջացաւ ժողովների կազմութիւնն, հետեւաբար գլխաւոր խնդիրն եղող Առաջնորդական հրաժարականն մնաց յաջորդ նիստին։ Յաջորդ օր Ժողովն նախ զբաղեցաւ երկու Երեսփոխան Տեարց գրութիւնների, որոց մին գրած էր Համարձուէֆի. Աթանասեան և միւսն Ս. էֆ. Ազարեան Նորընտիր Բ. Ատենադպիրն. առաջինն յայտնած էր թէ չէր կարող վարել իւր նուիրական պաշտօնն անձնական զբաղմանց առթիւ. արդ՝ կը խնդրէր որպէս զի իւր պաշտօնակիցը իրեն տեղ մի այլ ընտրեն. բայց ուրախալի է ըսել թէ Երեսփոխանութիւնն միաձայնութեամբ կը մերժէ Աթանասեան էֆ.ի հրաժարականն և պարտք կը դնէ նախագահ Հոր վրայ, որպէս զի պէտք եղած յորդորներն խօսելով յետս առնել տայ. այս առթիւ մենք ևս կը յայտնք որ Աթանասեան էֆ. իւր պաշտօնակիցների որոշումն յարգելով, երկու ամէն յետոյ կը բաւի իւր աթոռի վրայ, որի ներկայութիւնն անշուշտ ցանկալի է թէ քաղաքացւոց և թէ իւր պաշտօնակցաց . . . Գալով Բ. գրութեան չեմ ուզեր երկար գրել սորա առթիւ . . . չը գիտեմ ինչ էր այդ գրութեան պարունակորթիւնն որ անչափս զարմացուց պատկառելի ժողովոյ անդամներն, որոցմէ մին հետեւեալն խօսելով արձանագրել խնդրեց. « . . . կը խնդրեմ արձանագրուի իմ անունովս թէ, չեմ ուզեր որ այլ ևս մի որ և է պաշտօն յանձնուի այդ նախկին Երեսփոխանին . . . » : Վերջացան սոքա, և կարգն եկաւ ամենագլխաւոր խնդիրն եղող Առաջ. հրաժարագրին. Ժողովն ձեռն առաւ այս խնդիր, և մի քանի ժամեր խօսելէ, վիճելէ վերջ որոշեց շնորհաւորիլ Ազգայնոցմէ Առաջնորդի հրաժարականն . . . Առաջնորդն չատ և չատ աշխատեց, այլ ի զուր, Ժողովն որոշած էր, Ժողովի մէջն անդառնալի էր, վերջնորոշուած էր վիճակիս Առաջնորդ Տ. Ստեփան Ս. Վ. Յովակիմեանն։

Ժողովն որոշեց նաև, ի դիւրութիւն, օգնական-քարոզիչներ տալ Ն. Գերապատուութեան, մին Ատա-բազարի և Եէյլիի համար, իսկ միւսն Եալովայի կողմերի, որոնք պիտի մնան այդ տեղեր հովուելու համար Ժողովրդն և միանգամայն Ժողովելու առաջնորդական տուրքերն. երկրորդ՝ որոշեց մի փոխանորդ ունենալ առաջնորդանիստ քաղաքիս մէջ. անշուշտ այս կարգադրութիւններէ վերջ Առաջնորդն այլ ևս չպիտի բաժանուի Նիկոմիդացէն, որով միայն պիտի կարողանայ վերականգնել այն սերտ յարաբերութիւններն զորս ունէր մի ժամանակ։

Առ այժմ մեր խնդակցութիւնն յայտնելով մեր վիճակի ազգայնոց հետ մեր սիրելի առաջնորդի վերընտրութեան առթիւ եւ Ընդհակալութիւնիս Գաւառ. Երեսփ. ժողովոյ Մեծ. անդամներին, կարողութիւն, յաջողութիւն կը ցանկանք մեր սիրելի Հոր, յուսալով որ վիճակիս Գաւառ. Վարչութիւնք ևս չպիտի զլանան իւրեանց աջակցութիւնն առ Գեր. Ս. Նախագահ Հայրն, որով պատճառ պիտի ըլլան վիճակիս ժողովրդեան յառաջադիմութեանն ու խաղաղութեան։

Այսպէս վերջացան Երեսփ. ժողովոյ Օրակարգի խնդիրներն, յետ որոյ անմիջապէս Ս. Նախագահն ոտք ելնելով սկսաւ առօթել երկարութեան կենաց մեր Վեհափառ Կայսեր, իւր լուսամիտ Նախարարներին, քաղաքիս կառավարիչ Սայրէտտին պէյի և քաղաքիս պաշտօնական երեւելի անձանց համար, ի մէջ այլոց և Գէորգ էֆ. Շիրինեանի։

Վ. Ա.Ր.Դ

ՇԱՊԻՆ ԳԱՐԱՀԻՍԱՐ

Սեպտ. 7.— Յայտնի է թէ Շ. Գարահիսարի Առաջնորդական խնդիրը տակաւին անլոյծ կը մնայ իւր նախկին ծանօթ վիճակին մէջ. ցաւալի է որ ցարդ Առաջնորդ Սրբազանի համակիր և կամ հակառակ կուսակցութեանց և ոչ միոյն ձայնն կրցաւ լսելի ըլլալ Ազգային Պատրիարքարանի։ Զեմ գիտեր ինչպէս բացատրեմ թէ, ինչ ատիճանի մեծ ու անդարմանելի ՀԼԱՍԵՐ պատճառեց տեղւոյս հասարակութեան՝ Առաջնորդական խնդրոյ այս տխուր կամ լաւ ևս է ասել թախուր կացութիւնն, որ յուսացուածէն խիստ աւելի տեւեց աւերման գաստապարտելով Շ. Գարահիսարի բովանդակ կարգերն ու կանոնները, վասն զի բացակայութեամբ Առաջնորդի և ժողովականաց, չկայ ազգային գործ մը որ կանոնաւոր ընթացքի մը մէջ յարատեւէ. արդէն Առաջնորդարանն և կամ ազգային անուանական պաշտօնէութիւնք կառավարութեան առջև բոլորովին կորուսած են իրենց վարկն, որ զգալի կ'ըլլայ ամեն խնդրոց առթիւ. ինչպէս տեսնուեցաւ վերջերս, ոճրագործութեան մը կասկածելի ամբաստանութեան տակ գտնուող մի Հայու՝ մօրն ու դեռատի քրոջն երկար ատեն Իմամի հսկողութեան տակ բանտարկուիլն, հակառակ օրինաց և հակառակ մերաղնէից ոմանց դիտողութեան։

Վարժարանք ևս բաւական տարիներէ ի վեր գոհացուցիչ վիճակներ ունեցած չեն դժբաղդաբար։ Ինչպէս երբեմն ըրած էին, նոյնպէս վերջերս վարձ մը ըրին քաղաքիս վարժարանաց վարչութիւններն կամ տնօրէնութիւնները միացունելով՝ դարս աւելի բարեկարգ վիճակի մէջ դնելու, բայց դժբաղդաբար անյաջող մնաց, թէպէտ շնորհակալաց արժանի են Մեծ. Դէրոյ էֆ. Մաղմանեանի այս մասին ըրած չանքերը։

Երկակայ գիւղօրէից ազգային վիճակն ալ ցաւալի է և ճիշդ համապատասխան կեդրոնի կացութեան։

Սոյն տողերու վրայ, կը յուսանք թէ՝ Պատրիարք Սրբազան Հայրն կը հաճի ուշադրութիւն դարձնելով անյապաղ պատշաճ տնօրինութիւն մը ընել։

—Այս տարուան հունձքը բաւական առատ կը յուսացուի, թէ և տեղ տեղ ՀԼԱՍՈՒԱԾ է կարկուտէ։

—Քաղաքիս ի Սեբաստիա դիմուած խճուղւոյն շինութիւնն լաւ յաջողութիւն գտաւ։ յոյս կայ թէ ի մօտոյ կառք բանի։

—Սերաստիոյ Վսեմ Կուսակալն շաբթուս հոս կ'սպասուի. հաւանականաբար Պայրամի տօնն հոս պիտի անցունէ։

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՔ

ԱՐԵՒԵԼՅԻ

ՈՒՍԹՐԸ, 18 Սեպտ.

Հետեւալ հաստուածք քաղաքիս Ըստէպ անուն լրագրոյ երէկուան թուոյն մէջ հրատարակուած գտնով, նոյնութեամբ կը թարգմանեմք ի գիտութիւն։

Քաղաքին մէջ հարիւրէ աւելի հայեր կան, որոց միայն երեք կամ չորսը կիներ են։ Ասոնց գրեթէ բոլորն ալ քրիստոնեայ են, Ամերիկայի միսիոնարական ընկերութեան ձեռամբ։ Աւետարանի ազդեցութեան ներքեւ բերուած ըլլալնուն պատճառաւ։ Ասոնցմէ չատեր արդէն Տաճկաստանի ժողովական եկեղեցեաց անդամներն են։ Իրենց Քրիստոսի հաւատալը՝ Ամերիկայի ժողովական եկեղեցեաց բազում աշխատութեան և դրամի եղած է։ Զիրենք հաւատուրաց ընելու փորձերն որ տեղի կ'ունենան ուրիշ եկեղեցիներու ձեռամբ՝ ինչպէս որ կ'ըլլան Ուսթրի մէջ՝ ոչ պատուաբեր են և ոչ քրիստոսական։

Հետեւեալ թղթակցութիւնը ցոյց պիտի տայ թէ նոքա (Հայերը) իրենց հոգեւոր բարութիւնը կը փնտռեն և պէտք չունին ուրիշ յարանուանութեանց հոգածութեան։

(Ստորագրութիւն) Ը.ութէբ

Գ. Յովհաննէս Գ. Կարապետեան

Սիրելի Եղբայր

Քաղաքիս Սըմըր փողոցի եկեղեցւոյն մէջ երկրպագող ժողովական ժողովուրդը կը հաւատայ թէ Աստուած զրկեց մեզ հոս, եւ թէ դու օգտակար կրնաս ըլլալ քու հայրենակցացդ մէջ մեր Տէր Յիսուսի Աւետարանը քարոզելով և կրօնական վարդապետութիւններ ուսուցանելով. հետեւապէս կը հրաւիրենք զքեզ մեր քարոզիչը ըլլալ և մեր հոգեւոր բարութեանը համար ինչ որ կարելի է ընել. մեք՝ մեր ժողովական եկեղեցեաց բարեկամներու հետ մեր աշխարհային պիտոյքը հոգալու մասին ինչ որ կարող եմք պիտի ընեմք։

(Ստորագրութիւնք Մասնաժողովոյ)

Մ. Դարձեան. Յ. Եաքէեան. Ն. Նահիկեան
Յ. Փաշէան. Լ. Լաղբեան Ձ. Քալաքեան
Ֆ. Հէնդլեան

12 Սեպտ.

Սիրելի եղբարներ ժողովրդեան որ երկրպագէ Սըմըր փողոցի եկեղեցւոյն մէջ.

Ստացած ըլլալով ձեր հրաւէրը որով զիս ձեր քարոզիչը և կրօնական դաստատու ըլլալ կոչած էք, կ'ընդունիմ զայն, և կ'աղօթեմ առ Աստուած որ մեր նոր միութիւնը մեզ ամենուս համար օրհնութիւն մ'ըլլայ։ Բոլոր ձեռքէս եկածը պիտի ընեմ Հայերը պահելու այն հաւատքին մէջ որով փրկուեցան և պիտի առաջնորդեմ զանոնք բարձր և սուրբ կենաց։

Ձեր եղբայրը Քրիստոսով

(Ստորագր.) Հ. Պ. Կարապետեան

Մեր կողմանէ մէկ քանի տեղեկութիւններ հարկ է սոյն թարգմանութեան խնդիրը լուսաբանելու համար։

Յայտնի է թէ Տաճկաստանի հայ միսիոնարք երիցական դաւանութիւնը միայն ընդունած են. իսկ երբ հոս կուգան, կ'ուրանան զայն և կը մասնակցին մեթոտիստականներու, մկրտչականներու, ընդհանրականներու և.ն.և.ն։ Ուստի թարգմանութեանս սկիզբը դրուած հատուածին հեղինակը երիցական յարանուանութեան մատուռի քարոզիչն է որ ցաւ կը յայտնէ թէ ուրիշ եկեղեցիներ կը գողնան իրեն ժողովուրդը. արդարև հարիւր միսիոնարեան Հայոց մէջ կիսիւ բաժնուած և այլ եկեղեցիներու յարած են, ոչ թէ համոզմամբ այլ սոսկ իրենց անձնական շահերուն համար, և ահա հետեւութիւնը սա եղած է թէ քարոզիչ մը մկրտչականներու, որուն անունն է Մ. Թոփչանեանեան։ Ուստի թարգմանութեանս սկի

Հատուածքարի քանդելէն գըյէ եէթ. միշ սէքիզ պին։

Կիմիչի սախթիան գըյէ գըրք պէշ պին եիւզ էլլի։

Պէյազ եուտազ իրիլի գըյէ պին։

Միյահ թէլտիին գըյէ սէքիզ պին եէտի եիւզ։

Գալքն ինկիլիզ պէղի արշըն էլլի պին։

Գալքն ինկիլիզ պէղի գըյէ օն պին։

Հալատ գըյէ տօքուզ պին։

Պիւթէն եաղլը սախթիան տուէտ իքի պին պէշ եիւզ։

Նէֆէր չուհար արշըն գըրք տօգուզ պին պէշ եիւզ։

Էշլի տալա արշըն եիւզ սէքսան տօքուզ պին սէքիզ եիւզ օտ։

Ամէրիքան արշըն սէքսան իքի պին պէշ եիւզ եիրմի։

Սրդ գահուալչօ արշըն իքի եիւզ պին։

Թէշնէքէ փուլ տուէտ օթուզ պին։

Եան չօրապ չիֆթ եիւզ պին։

Գալիգօթ արշըն եիրմի պին։

Ֆէս տուէտ գրբք պին։

Բիւսիիլ տուէտ օթուզ տօքուզ պին։

Գանտալչօ չուվալ տուէտ եիրմի պին։

Իզմիր քէօսէյէսի տուէտ օն պին։

Նիզամիյէ անդարլարը իչուն լիւզ-զումի օրան պարատէ մոլրադգամ եի. կիրմի գալէմ էշնա մէկթիի միւնագասայա գօնտրլմուշ զէ իւլլը բումինն երիրմիսպէշնեճի չարշէնպէհ կիւնինէ դատար միւնագասայէի լճրա օրու նարադ մէգքիր կիմնատ գարարը գամթիլերի վերիլեճէկինտէն իքա իմիկէ թարիգ վէ երիրմիպէշնեճի բէյնչէն. պիհ կիւնա եիւզնտ պէշ թէնգրիմնէ բարիգ պուլունանդրիրն մագամը Սէրասկիրի գալէմ էշնա մէկթիի միւնագասայա գօնտրլմուշ զէ իւլլը բումինն երիրմիսպէշնեճի չարշէնպէհ կիւնինէ դատար միւնագասայէի լճրա օրու նարադ մէգքիր կիմնատ գարարը գամթիլերի վերիլեճէկինտէն իքա իմիկէ թարիգ վէ երիրմիպէշնեճի բէյնչէն. պիհ կիւնա եիւզնտ պէշ թէնգրիմնէ բարիգ պուլունանդրիրն մագամը Սէրասկիրի

1—3

23 իլլուլ 1301

ԻԼԱՆ

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ

Գանտիյատա միճէտատէն ինչա օ. լունմագտա պուլունան գըշլայի հիմայունքն չարչէվէ վէ ասիր տօղրամա իշլերինին չէբայիթի վէ բէսվէրի մուճիպնճէ մագթաէն ինչասընը թեահիսէ թալիպ օլանլարքն իսթիհբեամ վէ ինչասթ տայրէսինէ միրաճասթ իթմէշլերի իլան օլունուր.

2—3

21 իլլուլ 1301

ԻԼԱՆ

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ

Գանտիյատա միճէտատէն ինչա օլունմագտա պուլունան գըշլայ ինչն մէվգրլի միւնագասայա մաղ օլունան էշնա քէրէսատէի չէբայիթինէ թէվֆիգէն իթասա թալիպ օլանլարքն իսթիհբեամ վէ ինչասթ տայրէսինէ միրաճասթ իթմէշլերի իլան օլունուր։

2—3

21 իլլուլ 1301

ԻԼԱՆ

ԹԱՂԻՆԵԻ ԹԱՍՍԱՅԻ ՇԱՀԱՆԻ

Երզագ անպարը իչին ալթճանագ միմթէնէվի տագիգի դարարը գամիի չէհրի հալը բումինն հիրմի պէշինճի չարշէնպէհ կիւնի վերիլեճէ լինտէն, թալիպ օլան թիճանարքն եէվմը մէգրիսատ նիհայէթի սասի տօգուզ գատար թաղինէի թասսան Շահանէյէ կէլմէշլերի իլան օլունուր։

21 իլլուլ 301

2—3

ԻԼԱՆ

Պա իրատէի Սէնիյէ տէրատէթբինչա պուլունան չուհա ֆապրիգաը էօնիւնէ հաբլուճագ բրնթամբ էվվէլճէ իլան օլունտրգը իւղրէ տէրատէսը միւնագասա օլաբ թալիպի էօհսանխնէտ պուլունտուղնան վէ իչպու իլլալը բումինն երիրմի պէչինճի չարշէնպէհ կիւնի եիւզտէ պէշ թէնգրիմաթը գապալ օլունճաղնան, մէգքիր բրնթամբ ինչասթ թալիպ օլանլարքն ուսուլ վէ նէրմամը տայրէսիտ տէ գապալէ շաեան քէֆիյէթի իչէ պէրապէր իսթիհբեամ վէ ինչասթ տայրէսինէ կէլմէշլերի իլան օլունուր։

21 իլլուլ 1301

2—3

ԻԼԱՆ

ԹԱՂԻՆԵԻ ԹԱՍՍԱՅԻ ՇԱՀԱՆԻ

Երզագ անպարը իչին ալթճանագ միմթէնէվի տագիգի դարարը գամիի չէհրի հալը բումինն հիրմի պէչինճի չարշէնպէհ կիւնի վերիլեճէ լինտէն, թալիպ օլան թիճանարքն եէվմը մէգրիսատ նիհայէթի սասի տօգուզ գատար թաղինէի թասսան Շահանէյէ կէլմէշլերի իլան օլունուր։

21 իլլուլ 301

2—3

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱՅԻՆ ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ

ԳԼԽԱՒՈՐ ԿԵՐՈՆԱՏԵՂԻ

444 — ՓՈՂՈՑ ՍԷՆԳԱԶԱՐ, ՓԱՐԻԶ — 444

ԱՊԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ

ԱՄԵՆ ԲԱԺՆԵԻՈՐ ԱՐԺԵՔԱԼԹՈՑ (Զետեղումի խնայողութեանց)

Շահող բաժիններն ու պարգևները կը վճարուի ի Պոլիս յայժ թեմեռ զեղչով

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՈՐԹԱՆԱԼ ՍԲԻՐՕ ՏԷՄԼԷՐՕՐՈՒԼՕ

Գալաթիա, Տէյիրմէն-խան, Թիւ 10 եւ 11

Ուրեմն, Դրամատունն ԱՄԵՆԱՒԻՆ կընձեռէ մէջտ՝ ընդարձակ ամենայն գուսմորով մը ձեռք բերելու շահեր, որոնք կրնան հարատեւեամբ մինչ դարուս ջրանիներուն հետ։

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱՄԵՆ ԱՄԻՍ

Բաժիններն են 1000 էն մինչեւ 200,000 ֆրանք

Բաց ասած տակոսները կը վճարուին ստորագրողին, իբր թէ արժէքաւորեալ կանխիկ գնուած լիներ։ Բուն արժէքի գրեթէ միշտ ստորագրողին տրամադրութեան ներքեւ են։ Նշմարական ամսաթիվերը կը պարտադրեն ֆիզիական և օտար բաժիններով ամեն վիճակահանութեանց ցուցակներուն կատարեալ հաւատարմութիւն։

(ՇԱՐՔԱՐԱԿ ՊԱՏԱԾ)

ՀԷՅՏՈՔԻ

ՆՈՐ ՓԱՅԾԵՂՆԻ ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐ

Աւասիկ ընդհանուր բժշկութեան զարմանալի և արտակարգ գիւտ մը։ Գիտութեան յայտնամանները — Իլեկտրական Հեռագիրը, Շոգի, Տպագրութիւն — լիակատարելին երկրագունդս դրուելու իւրեր, և մարդկային կեանքն ալ ըրին լաւագոյն և խնայտանագոյն։ Այսպէս, թէ եղէտ անհամար Գիտնականներ կան հիւանդութեանց համար, և մեծ արժանիք ներարկելով հանդերձ անոնց, Տոքթոր Հէյտոքի գիւտը նախնայուցած է անոնց ամենքն և հիմնած է

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՆՈՐ ԴՈՒՌԻԹԻՒՆ ՄԸ

Բժիշկք, որոց պատուիրած օրական չորս կամ հինգ դեղահատները կը տիրապետեն ստամոքսը եւ կամ ամրացնեն ապիւները, պիտի կրնան իրենց հիւանդաց ստորջութիւն և սեղմութիւն տալ այս զարմանարգ Դեղահատներէն մէկ երկուքով։ ՏՈՔԹՈՐ ՀԷՅՏՈՔԻ ՆՈՐ ՓԱՅԾԵՂՆԻՆ ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐԷՆ մէկ երկու հատ կը բաւեն դնելու համար ստամոքս մը կամ աղիներ, և սեղմութիւն և սեղմութիւն մէջ, և մինչեւ պարզապես թեթեւնալ դնելու։ Լեմի փաշեմենիք տիրապետած է իւր գործին մէջ, կը կապ-գուրի, և եթէ Ջղային դրութիւնը խանգարուած է, կը վերականգնի։

ՄԱՂԶՈՏՈՒԹԵԱՆ ՆՇԱՆԱԳԻՐ

1. Ստամոքսի ծանրութիւն։
2. Աղիքաց տարածումն փքաստամոքսաց զարնումս։
3. Արտաքսութիւն։
4. Ճաշէն յետոյ սեղմութիւն և ցաւեցութիւն։
5. Բնէնին մէջ զէշ հոտ մը և ծանր լեզու։
6. Որովայնի պնդութիւն, մարմնի ընդ մէջն ալ գորհնաթութիւն։
7. Դիտաւ գալ. Հակտի մրուշ։
8. Սիրտի ցաւ. սրտի թեթեւ և մեծ յոգնութիւն։

Վերոյիշեալ ամեն նշանները բացարձակապես 9/10 կուսան թէ խանգարում մը կամ ամբարում կան է փքոտներուն մէջ, եւ որ լինի անմիջական և ապրուստ դարձան մը ընդ էջ տարբերութեան։ Ամեն հաւատ չտալիս մարդ գիտնալ մը դարձանելու եւ ապրիլ դարման մ'է, եւ կրնայ

ՀԷՅՏՈՔԻ ՆՈՐ ՓԱՅԾԵՂՆԻ ԴԵՂԱՀԱՏ

Առողջութեան խնամութիւնն հակ են, եւ այն մեծագոյն ջնջումն զոր Գիտութիւնն բրած է մարդկութեան։

Ջրախտութեան, Ընդհանուր յոգնութեան, Ժոր ժակ ի պակասութեան, Գլխացաւութեան համար Տոքթոր Հէյտոքի նոր փայծէնների դեղահատերն ամենագրաւ մեն։

Մէն մի սրուակ կը պատուանդէ քսան դեղահատ։ Գինն է 25 սենթ։ կը ծախուի ամեն դեղավաճառաց քով։

Տարակուսող ամենքը կրնան, փորձի համար, ՋՐԱԱՔԱՐ առանց այս Դեղահատներէն օգտակ մը, եթէ մեզ զրկեն իրենց անուն եւ հասցէն։

Թղթատարական տոմս մը զրկել «Փայծէնին եւ իւր գաղտնիքը» խորագրով տեսրակին։ Հարկ եղած տեղեկութիւնները կը տրուի ամենուն

ՀԷՅՏՈՔ ԵՒ ԸՆԿ.
Նիւ-Եորք, Մ. Ն.

ՁԳՈՒՇՈՒԹԻՒՆ — կը խնդրուի դեղաշինանոցներէն ուշադրութիւն դնել որ Հ. Հ. Ֆրանսիսի, որ միակ Գործակատարն է, ստորագրութիւնը գրուած լինի։ Հարատաւ պարագայի մէջ, դեղահատները հեռի են։

ԳՈՒԻՆ

ԱՆԴԻՍԱԿԱՆ ԱՊԱՀԱՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

ԲԻԼԱՅԸՆՍ

Ծովային ապահովագրութիւն։ — Դիմել առ. գործակատարն ընկերութեան, Պ. Ժ. Վ. Ուիթոլ, Եօրկիատիս խան Պահչէ-գարու, Պոլիս։ կամ Ղալաթիա, Ալէքսիատի խան թիւ 15։ 507

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍՈՒԱՆ

ՓԱՐԻԶ

ԲՈՒԿԻ կոպտին, երիսթախտոն, կապզուրիչ հանգստութիւնն են միայն ամենապրակ դարման ընդդէմ սպասկան և ուրիշ հիւանդութեանց։ Կը ներդործեն կանոնաւորելով այն մեծ պրոսոնները որք Մարսուպիաեան գիտաւոր գործարանութիւնը կը կազմեն։

Բրոֆ. «ԲՈՒՍՕ»

POUGUES

ԲՈՒԿԻ կոպտարարին, երիսթախտոն, կապզուրիչ և ախորժաբեր Զուրերն իրենց մասնաւոր բաղադրութիւնն կը պարարեն իրենց յաջողութիւնն եւ առանձնապէս նոյն ջրոց մէջ դասակարգութիւնը։ Այս Զուրերն, յոյժ հարատեւ, կը պարունակեն իրենց 5 կրամ աղ։ Ամեն մի լիտրի համար։ Այդ աղերուն մէջ ամենէն առատներն են լաբորատ որ 2 և էսպոնատ որ մանեզիէ, որով ամբարձումին կը տարբերին Ֆրանսայի միւս կոպտարարային աղբիւրներէն որք մասնաւորապէս ստոյգի և բարձրագոյն պարագաներէ աղէր կը պարունակեն։

Այդ հանքաջուրներ կը ներդործեն մանաւանդ ստամոքսի ոգիքը ստանալ փոփոխ զոր թեթեւ մը գրգռեն, ջեղբաղընելով միանգամայն թթուն որ կընայ գասել հիւթն, եւ միզական ու ծնողական գործարանաց վրայ, որոց ակարացեալ ոյժերը կը վերանորոգեն։

Անոնց գործածութեամբ, մարդկանց ընդհանրութիւնը կը գերծանի այն ամէն կապերէ որք կարգելուն դիրքն թէ՝ ստամոքսին և թէ՝ ուղեաց մէջ։

Այս առաջին արդիւնքը բնականաբար յառաջ կը բերէ ֆորձարանաց ապարատներն, որոնք նեռ գիտերի կենաց գիտերն համեմատական են մարդկային գործարանաց մէջ կանոնաւոր վերանորոգիչ ախատարեան։ Ադիկ կը հետեւի թէ ընդհատական ֆերմերք յառաջ եկան պէտնրիէտ և ուրիշ նոսանքներ + հիմնարկին կը բուժին ԲՈՒԿԻ հանքաջուրերով, մանաւանդ որ անոնց բաւական գործադրութիւնն նոր տարր մը կառնու էսպոնատ որ ֆերէն, զոր սարարնալեն։

ԲՈՒԿԻ հանքաջուրերը կը ծախուին, ՀԻՕՎԱՆՆԻ ԱԼԻԵՐԱՆՏԻ ԸՆԿ գործակատարութիւնը, Դէպքերն Տէլլա-Սարա, Բերա, Մեծ փողոց։

510 ՊՈԼԻՍ

ՄԱՅԻ ՆԵՐԿ

Լաւագոյն տեսակը կը ծախուի Ս. Մ. Բնասեան եւ ընկերաց Ամերիկեան վաճառատան մէջ ի Ղալաթիա Բէրչէնիզ բաղարի մեծ Նէյնի ճամի դրան դիմաց։

Վերոյիշեալ ներկի գործածութեան եղանակը չատ դիւրին, արդիւնքը փայլուն եական ու խիստ գոհացուցիչ եւ գոյնը մընայուն ու բոլորովին բնական է։ Գնողները կը վկայեն թէ ուրիշ ներկերու անմաքրութիւնն ու ոսկեղ ունենալ իսկ գործածել այս ներկը որով շատ գոհ եղած ու նեղութեան ազատած են, ուստի ոչ մէկ ներկի ասոր սպառնալանքութեանը կը հաւատարի։ Ներկի կարողութիւն ունեցողները թող հանձին փորձեն։ Կը ներկի սեւ կամ շագանակագոյն։ մարմնի յաղագոտներ ու ՀԱՍԱԿԱՐ ՆԻՒԹԵՐ չպարունակեր։

POUGUES

ՍԵՂԱՆԻ ԲՄՊԵԼԻ

ՅԱՐԴԵԼԻ ՀԱՅՐ ԳԻՐՄԱՆԻ

Նման «Նարթրէօզ»-ի գինւոյն, անարժէքաւոր և յորմէ առաղջարար բմբերի մէջ և մեծագոյն կը դիւրացնէ մարսողութիւնը։

Գլխաւորապէս կը գտնուի Գ. Պերիմէն եղբարց քով, Ղալաթիա, Սիրեկ Ֆրանսէզ։

ՏՕ. ԺԻՊԼԻՔԻ

ԳԱՆԸ ԹԷՄԻԶԼԻՔԻ

ԷՎԿԱԼԻՊԹ ՎԷ ՀԱՅԳԵՐ

ՇԷՔԷՐԼԻ ՀԱՄՊԱՐ

Բարեհաճ Սէն Լուսի խասթախանէին մէջ եր թեամպի վէ Էնճիլիզեր ֆիւնտիք թրպպիէ ազատնան տօղթէօր ֆիպէրին գանը թէմիզլիքիմի եէկեանի վէ հաղբալի շէքերլի հապարը հագդամթէն ըլլալը թրլտան վէ եմնապը միրտիրի մեսլեհնէ վէ չղազիպար վէ որտամ վէ եարա վէ սարը ֆեհասար սէհմէնէ հասալ օլան եմնապը, քէօրբիւնէն սուրէթը գամթիչտէ տեմ խոր, վէ շիմնիչէ գասար մէվճուտ օլան հեր նէվի մուսպիճամթան թէնէսիրինտէն խալի օլան իլլեր մեհիրլիքների եսէրին նապէտիս խոնդ։

Մամուրիչէյ տօղթէօրան գանը թէմէմիզլէ յիտի շուրուպպարնա պուլունան խոստէրերին ամրը, շէքերլի հապարտա տսախի մեհճուտ օլուսը, ուշքա օլաուտրգ։ Տիհնեմէլէ խոթիմլը գօլայ վէ խոշ սուր։ Հեր սրճատ օլան երքեք վէ գասդը։ Մէգքիր շէքերլի հապարը եամթիմլը խոնկլիրլէ լեր։

Հեր հապ շէքերլի պէրապէր սուրէթի։ խոթիմլիմնին թրպիմներ տսախի պրպուտնագասա տրը։ գիշնիմէ էճգամանլիլրատ գալարնան տարէմներ։ Էքսոսատեմատ սէհօզիմնա նեսրլը։ Ղալաթա կէօմիլիշինէն յարբարնատ Մ. Զերմամ ինին մանդաղանատ արդ։

ՄՈՍ

ՇՈՂԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԼԻԼԷՔԷԼ Ի Մ'ԼԷՔԷՐԻՆԻ ԴԷՄ ԲԱՌՆԵԼ

Անուանք	Թոմոյ	Անուանք	Թոմոյ
Քանորուս	4200	Օսարիս	3000
Ֆէրոս	4000	Նէրէթիս	3000
Օսմանլի	4000	Թեքա	3030
Աէսոսդրիս	3250	Ադրանդիզ	1700
Թիպս	3250	Լոգիս	800
Մոկտաչա	3250	Օրնտա	800
Մարիոթիս	3250	Սէսիլ	700
Սֆինքս	3000		

Անդրադարձ չոգենաւը, նաւապետ Հօլ, Լիվերբուլէն ասա հասաւ ընդհանուր վաճառքով և յաջորդայ հոկտ. 3ին պիտի ուղեւորի ի Լիվերբուլ։

Դիմել առ՝ Ջ. Թ. ՈՒԻԹՈՒԼ և ԸՆԿ.
Մէյտանպազ փողոց,
Ուիթոլ խան

ՀԷՅՏՈՔ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
514 Հ. Հէյս Սգրիպ, Լիվերբուլ

ԵՒԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՂԵՆԱՒՈՒՑ

Ընդ դէմ Անդլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օսմանյի

ԹՈՎ ՄԱՍ ՈՒԻԼՍՐԸՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոմոյ	Անուանք	Թոմոյ
Ալպրանս	2,000	Լէբանոգ	4,500
Անմէրը	3,000	Մարէկիս	4,300
Ակրա	4,300	Պարսանի	2,500
Պասսարոս	3,500	Միրը	2,000
Պորտանիս	2,200	Նէրը	2,000
Պրամա	2,000	Օթելլոյ	5,000
Գէլոր	2,600	Օրլանտոս	3,000
Գարիբաս	2,500	Օգրանդոս	4,500
Գամէս	2,100	Օգրոս	2,000
Գաբոս	2,000	Բասիրիք	1,200
Գասնի	2,700	Բարբարոս	3,200
Տիաս	2,500	Բասոլ էր	1,700
Տոսիա	1,800	Գիրոս	2,800
Էրսաբ	2,600	Լիսոլիս	4,400
Ֆոսոր	2,600	Ամերիկա	3,200
Ֆիլիպէ	800	Գոլոր	3,000
Ֆիաս	1,700	Լուսնոս	5,500
Դիսմիրիս	1,600	Ամէս	3,500
Կարիկէ	5,500	Սարիրեան	4,000
Կիրդանս	2,200	Սարֆս	2,000
Կրեզ	1,800	Միսիս	2,000
Կրատա	200	Օրէնդ	4,300
Համանդ		Թասոս	1,200
Հէրոս	2,000	Թ. Ուիլսրի	3,000
Հիասպէ	3,000	Թրիէր	4,300
Հիսմանէրդ	1,200	Թրէյսան	2,800
Ճիաս	2,300	Փասնդոս	3,600
Քէրաս	2,000	Լէտասս	4600
Քօքիս	2,200	Զէպրոս	3,000
Լէս	2,000	Զէրոս	41,0

Գէյրոյ չոգենաւը, նաւապետ Հէյս ընդհանուր վաճառքով այժմէն բեռնաւորի ի Հոր։

Ուղղիչ չոգենաւը, նաւապետ Ճօնս, ամսոյս 18ին ընդհանուր վաճառքով Հոլլն մեկնած է Իզմիր, Պոլիս և Օռեաս երթալու համար։ Նոյնէն ճմեն ասա ի՛նպասուի։

Ուղեւորներուս համար ամեն դիւրութիւններ կընծայուի

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ՝ ՖՐԷՆՏԷՐԻՔ ՀԻԼՏ ԻՆ ԸՆԿ.
Գործակալ։
Թիւ 17—18, Քիւչիւք Միւլէք խան Ղալաթիա

514

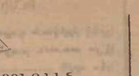

ՀՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐԳԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԻ ԵՒ ԸՆԿ.

Մաքրելու Ի Թօրէն դէջ- կանոնաւորպես բանող

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաֆուտ երթալիք յառաջիկայ չոգենաւն է՝ Մէնդրէսի, որ սեպտ. 11ին Մարսիլիայէն և սեպտեմբեր 3ին Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ չոգենաւն է Ամէրիզ, որ դրմեկին սեպտ. 28ին։

Ուղղակի և արագ ուղեւորութիւն

Նաւագնացի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ՝ Գ. Թ. ՈՒԻԹՈՒԼ և ԸՆԿ.
Մէյտանպազ փողոց,
Ուիթոլ խան

ՀԷՅՏՈՔ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
514 Հ. Հէյս Սգրիպ, Լիվերբուլ

ՋՐԷՏ ԼԷՅԼԱՆԴ

ՇՈՂԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՂԵՆԱՒՈՒՑ

Որ կանոնաւորպես կը բանէր Լիվերբուլէ և Մէրսէյլէս դէպ.

Անուանք	Թոմոյ	Անուանք	Թոմոյ
Ալճերիան	2500	Յաղթեան	3700
Ալգարիան	2500	Յաղթիեան	3700
Անտարլիան	2500	Ֆլաբեան	3700
Ամերիկեան	2500	Իսպէրիան	5500
Բրազիլիան	3700	Իսպերիան	5500
Գաղղիան	6000	Իսդրիան	5500
Գուլկարիան	6000	Լէսպիան	2200
Գասթէլեան	800	Լիկուրեան	2500
Դորէնեան	2000	Լիսպան	800
Տուրոր	700	Օրորիզ	700
Էշճիրէն	3700	Բէրսիան	3800
Ֆրանսիան	3700	Պարնիան	6800
Ֆլաբերիան	3700	Պիրիթիեան	6800

Ամերիքան չոգենաւ, նաւապետ Լաուրանսն, հոկտ. 3ին Լիվերբուլէն ասա կը ելլայ։

Անդրադարձ չոգենաւը, նաւապետ Ֆրէլմինի ամսոյս 21ին չարաթի օրը դէպի Լիվերբուլ պիտի ուղեւորի. Ձմեռնոյ համար։

Ուղղակի չոգենաւը նաւապետ Քրիսդիան այսօր ընդհանուր վաճառքով Լիվերբուլէն ասա հասաւ։

Ուղեւորներուս համար ամեն դիւրութիւն

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ՝ ԷՏՈՒԱՐԴ ԼԱՖՈՆԹԷՆ
Գործակալ
Թիւ 34, 35, 36, Եէնի Միւլէք խան, Ղալաթիա.

Նաւատերաց, Պարտնայ Ֆրէտ, Լէյլանտ և ընկ. Լիվերբուլ

Գործակալներուն։
Կ. Պոլիս, Իսմաէլ Լաֆոնդէն.
Զիմպրայլ ար, Պ. Պ. Քարվլը եղբարք
Ալէքսանդրիա, Կ. Լ. Վահան և ընկ.
Մարդա, Ա. Քամիլերի.
Ներա, Ա. Մ. Մավրոկօրտատոյ.
Զմիւռնիա, Պ. Ուիդոլ և ընկ.
512.

ԲԱԲԱԵԱՆԻ

ՇՈՂԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԼԻԼԷՔԷԼ, Մ'ԼԷՔԷՐԻՆԻ Ի Օսմանյի դէջ կանոնաւորպես բանող

ՇՈՂԵՆԱՒԻՔ

Անուանք	Թոմոյ	Դասակարգ
Ալա Ռոֆիա	3,000	Գրքոյ
Զարատա	2,500	Ռոճէլ
Ազգատիա	2,500	Գրքոյ
Լաքոնիա	2,500	Գրքոյ
Մասէտոնիա	2,500	Ուիլքոյ
Ռուսէիրա	2,800	Մարշ
		Ֆոթքրոթիլ

Պրիտանիա չոգենաւն ամսոյս 24ին Գալաթուէն վերադառնալով անմիջապէս Լիվերբուլ պիտի ուղեւորի։

Ալէք Սոֆիա չոգենաւն ամսոյս 24ին Լիվերբուլէն ասա կ'սպասուի։

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վճարք կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամեն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ՝ ԴԱՆԻԷԼ ԲԱԲԱԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.
515 Գործակալ

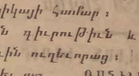

ՔԻԻՆԱՐՏ

ՇՈՂԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՂԵՆԱՒՈՒՑ

Որ կանոնաւորպես կը բանէր Լիվերբուլէ և Մէրսէյլէս դէպ.

Անուանք	Թոմոյ	Անուանք	Թոմոյ
Օրանիա	7,000	Թրաթիա	3,000
Ագրա	3,000	Մորոքաբ	2,500
Ակէրբ	3,000	Ղանիա	2,500
Գոդդիա	4,600	Բարմիա	5,000
Գալատիա	2,500	Բարմիրա	3,000
Գրիմիա Գուլ	4,200	Սէրմա	7,800
Սէֆարիա	5,000	Սիրիա	4,500
Քաղաքիա	4,700	Սարաքսա	3,000
Շերատրէկ	2,000	Դամասքա	3,000
Հէմերարա	2,500	Սիամ	3,000
Կրանիա	4,000	Թարիքա	7,000
Քէտար	2,500	Թրիքտաա	2,500
Մարաքոն	3,000		

Սարիսսա չոգենաւը, նաւապետ Բրի, Լիվերբուլէն ասա հասաւ ընդհանուր վաճառքով և իմ ծանոյ վերստին Լիվերբուլ պիտի երթայ Ցմիւռնիոյ համար։

Ստորագրութիւն արտօնութիւն ունի ապրանքներ և վաճառք ընդունիլ Նիւ-Եորքի, Բոսթընի, կամ Ամերիկայի և Գանատայի ուրիշ և ոչէ հատանգաւոր համար։

Դիմել առ՝ ԹՈՄԱՍ Զ. ՅՈՆՍ
Գործակալ
Թիւ 1 Քիւչիւք Հաքի փաշա խան Ղալաթիա
511

Ա. ՌՈՍՈՒԱՆԷՐ Ա. ՏԱՒՐԻՍԵԱՆ

ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ԱՍԻՍԻՆԻ ԼԻԼԷՔԷՊԻ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԵՒ ԹԱՑՐԻՑԷԻ

ՇՈՂԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1885 Սեպտ. 1 Կիրակի օրէն սկսեալ մինչև Սեպտ. 30

(Բոլոր ի Լիլիսի օրերէն) Եւրոպական եղերքէն կամուրջ ելնող շրջենաւերու երթեւեկութեան ժամերը

Ժ.		Թ.
) 12 — Եղենիմ. Մեքսարպ. Պեշիկ. Թարապ. Եղենիք. (Եղենիք. շրջենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)		17
) 12 35 Եղենիք. Մաքէ. Մերկ. Պոյաճ. Բ. Հիսար Պեպ. (Ամեսալ. շրջենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)		22
) 1 — Բ. և Ա. Գալաթ. Եղենիմ Մեքսարպ. Պեշ. Քիրեճ. Թարապ. Եղենիք. (Եղենիք. շրջենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)		32
(Ուրբաթի օրերը Մեհեմեա Մարիկեան Պեշ. Բ. Հիսար Պեպ.)		
) 1 50 Եղենիք. Մաքէ. Մերկ. Պոյաճ. Բ. Հիսար Պեպ. (Ամեսալ. շրջենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)		24
(Ուրբաթի օրերը չպիտի հաղորդակցի)		
) 2 15 Եղենիմ. Մեքսարպ. Պեշ. Թարապ. Եղենիք. (Եղենիք. շրջենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)		34
) 2 50 Եղենիք. Մաքէ. Մերկ. Պոյաճ. Բ Հիսար Պեպ. (պիտի հաղորդակցի)		17
) 3 15 Եղենիմ. Մեքսարպ. Պեշիկ. Քիրեճ. Թարապ. Եղենիք. Մաքէ. Մերկ. Պոյաճ. Բ. Հիսար Պեպ. (Ամեսալ. գիւղ. պիտի հաղորդակցի)		20
) 4 15 Ա. Գալաթ. Եղենիմ. Մեքսարպ. Պեշ. Թարապ. Մաքէ. Մերկ. Պոյաճ. Բ. Հիսար Պեպ. Ամեսալ. Գուրուճ. Օրթաքեան. Պեշիկ.		33
) 5 30 Եղենիմ. Մեքսարպ. Պեշ. Թարապ. Եղենիք. Մերկ. Բ. Հիսար Պեպ. Ամեսալ. Գուրուճ. Օրթաքեան. Պեշիկ.		32
6 15 Եղենիմ. Մեքսարպ. Պեշ. Թարապ. Պեշ. Գուրուճ. Բաշալ. Եղենիք. Մերկ. Գալաթ. Բ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Ամեսալ. Զենկ. Իսպ.		1
8 15 Ա. Բ. Գալ. Եղենիմ. Մեքսարպ. Պեշ. Թարապ. Եղենիք. Մերկ. Պոյաճ. Բ. Հիսար Պեպ. Ամեսալ. Գուրուճ. Օրթաքեան. Պեշիկ. (ուրբաթի օրերը Մեհեմեա պիտի հանգիսի)		34
10 — Մեքսարպ. Պեշ. Թարապ. Եղենիք. Մերկ. Բ. Հիսար Ամեսալ. Օրթաքեան. Պեշիկ.		28
Ամերիկեան կամուրջ ելնող շրջենաւերու ժամերը		
) 12 — Պեպ. Ամեսալ. Գուրուճ. Օրթ. Պեշիկ.		20
) 12 40 Ամեսալ. Գուրուճ. Օրթ. Պեշիկ. Գալաթ.		1
) 1 10 Պեշիկ Ամեսալ. Գուրուճ. Օրթաքեան. Պեշիկ.		28
) 1 50 Ամեսալ. Գուրուճ. Օրթ. Պեշիկ. Գալաթ.		4
) 2 30 Պեպ. Ամեսալ. Գուրուճ. Օրթաքեան. Պեշիկ.		22
) 3 25 Պեպ. Ամեսալ. Գուրուճ. Օրթ. Պեշիկ. Գալաթ.		4
) 4 15 Պեպ. Ամեսալ. Գուր. Օրթաքեան. Պեշիկ. Գալաթ.		22
40 45 Հիսարէն Զէնկիլքէշ		22
41 40 Պեպ.էն ուղղակի կամուրջ		1
Ասիական եղերքէն կամուրջ ելնող շրջենաւերու ժամերը		
) 11 45 Վանիք. Պեշ